

MELŐZETÉS

ELŐZETÉS:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VISSZETÉS:
Egy évre 25 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
5-hasábos ponttípus egyzetor 20 fillér.
minden követhetőnél 16 fillér.

Nyitólátás ára 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
várentak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 161.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Péntek, március 27.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: Tervezetések.
A képviselőház ülése.
A megyei tisztségviselők kongresszusa.
A vidék a katonai javaslatok ellen.
Francia hang a közös hadseregről.
Két asszony drámája.
Az iskolaszék ülése.
Négy ütem miatt.
Még egy Schwemmer-ügy.
Örült a képviselőházban.
A Hadik-huszárok áthelyezése.
A Fehér Kereszt-egyesület szervezkedése.
Az átjárás esalója.
Tárca: A függelék. Irta: Eugène Fourrier.
Csarnok: A kereszt-állítás. Irta: Sztriusz.

Tervezetések.

Arad, március 26.

Az aradi *Mérnök- és építész-egylet* az ő feladatának helyes megismeréséről tanuskodik egyebek között az által is, hogy működésének körében a szigorubb értelemben vett szakszerűség mellett olyan eszmék és kérdésekkel is foglalkozik, melyek a helyi érdekek szempontjából városunk egész közönségét is közelről érintik.

Igy a vasárnap megtartott közgyűlésen ismét szóba került a város szabályozási terve. Csakugyan alig ismerünk olyan kérdést, mely aktuálisabb, városunk jövő fejlődésére fontosabb és — a mérnök-egylet nemes közhasznú törekvéseihez méltóbb és illendőbb volna, mint Arad szabályozási tervének kérdése.

Alig folyik le egy-egy városi közgyű-

lés, hogy ott olyan ügyek ne tárgyalatnának, amelyek a város szabályozásával kapcsolatosak, és amelyek tervnélküli ötletszerű elintézése a jövőben soha többé helyre nem hozható, ugynevezett — bevégezett tényeket teremtenek. Viszont vannak függőben levő intézmények és vállalkozások, melyek éppen egy határozott programszerű megállapodás, egy végleges szabályozási terv nélkül — bármi fontosak egyébként — véglegesen megrekedtek, vagy ferde irányban fejlődnek. Ilyenek a Maros-híd kérdése, a *csalai város-erdő*, az ő temető parkirozása, a Boros Beni-ut és Béla-tér egybetorkolásának szabályozása, a kultur-palota helyének megállapítása, a vízvezeték és csatornázás kibővítése és sok más egyéb dolog, a melyek lépten-nyomon megoldást várnak vagy sürgetnek, és amelyeknek megoldása egy *kész szabályozási terv mellett* hamarosan aktuálisabbá lenne s biztos irányba tereltetnék.

Hogy mást ne említsünk, itt van a *hid-kérdés*. Az ide irányuló üdvös akciót megbénítja egy részt az a téves bahiedelem, hogy egy összekötő hid által Arad vesztene a forgalmából és csak *Uj-Arad* nyerne, mert esetleg egy pár tisztségviselő a Maroson túl keresne szállást. Másrészt azért stagnál ez a rendkívül fontos ügy, mert a nagy közönség halvány sejtelmével sem bír azon nagyszabású átalakulásokról, melyekkel ezen terv megvalósulása a város szépülése és fejlődése érde-

kében járna. Nem tudja például, hogy az Óvártérnek kapcsolatos ármentesítésével a város oly értékes és nagyterjedelmű telekkomplexumok birtokába jutna, melyek felérnek a hid emelésével járó áldozatokkal.

De nem kockáztatunk nagyon merész állítást, ha azt vitatjuk, hogy a közúti forgalom ujjaalakítása iránt évekig húzódt és most végleg megfeneklett tárgyalások is rövidebb, biztosabb és sikeresebb eredményre vezettek volna, ha a főbb vonalak egy már jó eleve elkészített, megvitatott és közgyűlésileg jóváhagyott szabályozási terv meglevő keretében lettek volna beillesztendők.

Hogy egy végleges szabályozási terve mindezek dacára sincsen még Arad városának, azt épen csak annak kell tulajdonítanunk, hogy a városnak a műszaki funkciók végzésére rendelt szervezetében a dolog természeténél fogva nincs meg a munkakészség és kezdeményezésnek az a többlete, mely az ilyen mű elkészítéséhez szükséges. A ki a régebbi közgyűlések jegyzőkönyveit gondosan átkutatná, bizonyosan találna bennök oly féle határozatokat, melyek a szabályozási tervek elkészítésére vonatkoznak. E határozatok végrehajtása azonban mindannyiszor elodázódott, majd azért, mert nem volt egyetemes lejtmeszés, majd pedig a pontos szituáció hiánya volt az akadály, egész addig, a míg minden felől beleuntak a dolog sürgetésébe.

A függelék.

Irta: Eugène Fourrier.
(Franciából.)

Anselme Ricotteau gazdag volt és agglégény; magában élt egy öreg gazdasszonyával. A rokonai nem laktak vele.

A látogatásokból azért bőségesen kijutott neki, mert nagyon sok rokona volt; testvérek, unokatestvérek, hugák, akik mind ismerték a viszonyait és tultettek egymáson a meghívásokban.

Családban nem folyt le ünnepek nélküle. Elhalmoztak ajándékokkal és hízlekedésekkel. Az asszony testvérek hoztak befőztet, mindenféle csemagét, birsalmasajtot.

A bátyák hoztak kizárólag neki készített finomabbnál-finomabb likört, diókeserüt, csereznyepálinkát.

A vidéki rokonok küldtek friss tojást, vaját, sajtot csibéket; amikor a gyümölcsidény elérkezett, csak úgy dült házába a sok szebbnél szebb gyümölcs.

Mindenki ajándékozott neki akár volt rá különös alkalom, akár nem; újévkor, a nevenapján. Megünnepezték a napot, amikor a világra jött, amikor az első foga pött, amikor az első nadrágot kapta. Kis hugai kötöttek neki hálósapkát, himeztek papucsot; kis öcscséi vettek neki botot, tubákos szelencét.

Volt egy szekrénye, ami mind csak ezekkel volt tele.

Valamennyi édes bácsijának nevezte.

— Senki se mondaná, hogy több vagy negyven esztendőnél, mondták a testvérei.

— Egy csöppet sem változol meg, tették hozzá az unokatestvérek.

— Eltemetsz még valamennyiünket, szólt egy kis huga, aki zsebkendőt himzett neki.

— Halgasson meg az Isten, gyermekeim! felelt önző módon az agglégény. Minden előzékenységre dacára, melyben részesítették, ő nem volt megelégedett; bizalmatlan volt. Azt kérdezte magában, hogy ez a sok kitüntető sziveség nem inkább a vagyonának szól-e, mint a személyének.

Ez az aggodalma a föld szerencséinek, a kik magokban élnek.

A hízlekedések nem lelkesítették; az ajándékok hidegen hagyták. Beraktározta a hálósapkákat, papucsokat, botokat és tubákos szelencéket. Az edességek elkészerítették; a sok csemege untatta.

Amikor hatvannyolc esztendő lett, megbetegedett. A rokonai hozzáfutottak. Senki sem akart lemondani arról, hogy ápolhassa; a gazdasszonya alig tudott hozzáférni.

A testvérek elkészítették az orvos által rendelt italokat.

A kis hugai minden öt percben itatták teával, igazították a párnáit, simogatták az ágyát.

Az unokatestvérek napjában huszszor is eljöttek, hogy hirt haljanak a betegről.

A szerencsétlen nyöszörögve türte ezt a gondozást.

— Hagyják békében, szólt az öreg gazdasszony, hiszen megölik.

Nem hallgattak rá. A sok gondozás, látogatás annyira kifárasztotta a beteget, hogy belehalt.

Egyszerre elpárolgott valamennyi; nem maradt mellette senki, csak derék cselédje, hogy megtegye neki az utolsó szolgálatokat. Az agglégény egy közjegyzőnél helyezte el a végrendeletét, amelyről meghagyta, hogy a halála után nyomban bontsák fel.

A közjegyző összehívta a család képviselőit. Felbontotta a borítékot, mely az elköltözött utolsó akaratát tartalmazta és olvasni kezdett:

„Én, Anselme Ricotteau, egészséges testtel és lélekkel ötszáz frankot hagyományozok egyenként ama rokonaimnak, akik nem jönnek el a temetésemre. A vagyonom többi részével egy függelékben rendelkeztem, amelyet csak a temetésem után bontsanak fel.”

— Milzen különös! szóltak a rokonok meglepetéssel.

Haza érve, mindenik azon tanácskozott, hogy mit határozzon.

— Mit tegyek? kérdezte a legidősebb testvér a feleségétől.

— Azt amit akarsz, felelt ez; de a magam részéről legokosabbnak tartanám, ha nem mennél a temetésre.

— Nem tehetem, felelt a férj, nem tudnám mivel indokolni.

— Az ilyesmi mindennap megessik, szólt a felesége; lehet találni valami kifogást, nem olyan rendkívüli eset az.

Senkit se vádolunk; elismerjük, hogy azon apparatus keretében, a melylyel a városi mérnöki hivatal rendelkezik, a mindennapi teendők mellett nincs idő és mód egy rendszeres és végleges szabályozási terv elkészítésére; másrészt a törvényhatósági bizottságtól sem várható olyféle sikeres kezdeményezés, mely a szabályozás eszközeinek és utjának megjelölésével azt a közgyűlés elhatározásává érlelhette.

Azért üdvözljük mi szinte örömmel a mi mérnök-egyletünk abbéli készségét, hogy erkölcsi támogatásával hozzá járul ahhoz, miszerint egy modern város helyes irányu fejlődésének első és legfőbb alap feltétele, egy végleges és egységes szabályozási terv a rögzített irány jelzőjeképen végre-valahára elkészüljön. Ismételjük, hogy ezt az eszmét a mérnök- és építész egyesülethez mindenképen méltónak és illendőnek találjuk s csak azt óhajtjuk, hogy az évenként felvetett eszme ne maradjon a közgyűlési jegyzőkönyvre vetetett projektum, hanem keljen ki onnan és kopogtasson a városi közgyűlés termének ajtaján, a hol az bizonyára készséges fogadtatásra talál.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati közölte. —

Budapest, március 26.

A parlament előtti teret már a kora reggeli órákban nagy közönség lepi el: a vidéki küldöttek ezek, a melyekből mindennapra kijut egy-kettő, de ma egész seregestől jöttek. Ott volt a kecskeméti szabadelvűpárti küldöttsége Nagy Mihály és Szeless József képviselők vezetésével, továbbá a váciak, erzsébetfalviaiak, de a legérdekesebb a főtí küldöttség volt, a mely kocsihoz hajtatott be a fővárosba. A híres főtíak asszonyaik, gyermekeiket is behozták és zászlóikkal igen érdekes képet nyújtottak. A házban azonban mégis a szabadelvűpárti kecskeméti küldöttség keltette a legnagyobb érdeklődést. Az első ilyen küldöttség volt ez: csupa intelligens ember, a kik a törvény keretén belül való nemzeti érvényesülést kívánták.

— De nincs kifogásunk.
— Egy kis betegség, például.
— Az elmaradásunknak rossz hatása lesz.
— Ne hagyományozott volna a bátyád öt-száz frankot olyan rokonának, aki nem megy el a temetésére. Ez olyan összeg, amelyet nem lel az ember minden nap.
— A mamának igaza van, vetette közbe a fiatal leánya; nem veszíthetünk el annyi pénzt, nekem zongorára van szükségem.
— Szükséges, hogy egy kicsit felrisszitem a ruházatomat, szolt az anya; ebben az esztendőben ugy se nagyon jól ment a sorsunk.
— Igaz, szolt a férj sóhajtva.
— Ki tudja, hagyott-e egyáltalán még mást is nekünk? felelt az asszony. Ez a külön ember talán valamennyiünket kitagadott, már pedig jobb ma egy veréb, mint holnap a tuzok.
— Ezalatt...
— Nem csinálunk magunknak hiábavaló költséget, s ez is a mi javunkra lesz.
A férj meggyőzte magát és elhatározta, hogy nem megy a temetésre.
Anselme egyik nővérénél, egy özvegy asszonynál a következő beszélgetés folyt anya és fia közt:
— Megyünk a temetésre! igen vagy nem?
Az özvegy ragaszkodott hozzá, hogy menjenek.
— A fia előhozakodott ellenvetéseivel.
— Te bizonyára nagyon gazdag vagy, így szolt, hogy ilyen könnyű szívvvel elveszitenél öt-száz frankot.
— Nem veszítem el könnyű szívvvel, felelt az özvegy; de nem maradhatunk el a temetésről.

Természetesen a karzatok a roskadásig megteltek a küldöttek tagjaival, alig lehetett elhelyezni őket. De a mai ülés csak csalódást hozott és hasztalan vártak izgalmasabb jelenetet, a Ház mindvégig unalmas maradt. A rendőri botrányról ma már csak Gabányi Miklós beszélt. Azután két névszerinti szavazás volt.

Részletes tudósításunk a következő:

Elnök: Tallián Béla alelnök.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Fejérváry Géza báró, és Plósz Sándor miniszterek.

Elnök fél 11 órakor nyitja meg az ülést és bemutatja a kérvényeket.

(Még egyszer a rendőrök.)

Gabányi Miklós a napirend előtt felel, hogy a múlt pénteki brutálítások alkalmával minden rendőr kivétel nélkül emberiségéből. Miért nem ment a miniszterelnök a vérengzés színhelyére? (Zaj jobbról.) A míg ott diskurálnak, (a jobb oldalra mutat) addig nem beszélek. (Zaj jobbról)

Szöts Pál: Hát ne beszéljen!

Gabányi: Kofáknak nem beszélek.

Elnök csendet kér.

Gabányi: Egyszerűen hazugság az a rendőri jelentés, a mit a miniszterelnök felolvasott. Az a Verbószky bölcsészethallgató kijelenti a lapokban, hogy hazugság a miniszterelnök által felolvasott rendőri jelentés, mert őt a rendőrök bántalmazták. Igéri, hogy a jövő évben még nagyobb tüntetés lesz Kossuth halálának évfordulójakor. Elégtételt kér a függetlenségi párt az egyetemi ifjuság és a budapesti polgárság nevében. Azonnal függeszték fel Rudnayt és Tóth kapitányt.

(Indítványok, interpellációk.)

Dedovics György jegyző jelenti, hogy az indítványkönyvbe két indítvány van bejegyezve: 1. Zichy Jenő gróf így szól: A házszabályok 190. § a akként változtattassék meg, hogy a másnapi napirend megállapításához 40 tag jelenléte elegendő legyen. 2. Visontai Soma indítványa ez: Utasítsa a képviselőház az igazságügyminisztert, hogy a március 20-iki események miatt indítsa az ügyészség által büntető eljárást a m. kir. rendőrség ellen. (Helyeslések.)

Elnök: Ez indítványokat az illetők holnap terjesztik elő. (Helyeslés.)

Az interpellációs könyvbe a következők vannak bejegyezve: Szalay László az iparhatóságok békéltető bizottsága; Reich Aladár a közigazgatási bizottságok nyilvánossága; Papp Zoltán a honvédelmi miniszternek egy rende-

lete; és Benedek János a hadügyminiszternek a párbaj dolgában kiadott rendelete tárgyában fognak interpellálni.

Elnök: Az interpellációkra délután 2 órakor kerül a sor.

Kubik Béla indítványára elhatározták, hogy a tőzsde-határidőüzllet tárgyában beadott újabb kérvényeket nem a bizottsághoz, hanem egyenesen a Ház elé terjesztik.

Következett a napirend szerint névszerinti szavazás a multkori interpellációk tárgyában.

Az első szavazásnál, a mely Rátkaynak a biztosítéki okiratok bélyegzése tárgyában beadott interpellációja felett történt, az R betűvel kezdtek a szavazást. A pénzügyminiszter válaszáat 146 szóval 49 szavazat ellenében tudomásul vették.

A pénzügyminiszternek a Nessi Pál interpellációjára adott válaszáat a tisztviselők illetékesrendezése tárgyában a Ház 140 szóval 48 szavazat ellenében szintén tudomásul vették.

Szünet után.

(Személyes kérdés.)

Eötvös Károly személyes kérdésben kér szót. Kaas Ivor multkori interpellációjában az ő nevét is említette, hogy ugyanis a Bernarda községi apáca ügyét ő képviseli (Eötvös) és hogy ebben is van valami egyházpolitika. Hát ő nem is ismeri a szociálisták által felfedezett apácát, soha hírét sem halotta és így Kaasnak egy szava sem igaz ebben a dologban, mint a hogy nem volt igaza abban sem, hogy itt az új egyházpolitika. (Tetszés.)

(A katonai javaslatok)

ellen Chernel Gyula szólal fel. Utána pedig Luby Géza kérte, hogy beszédét holnap mondhasa el. A Ház ehhez hozzájárult.

Következtek az interpellációk.

Sturmann György interpellálta a belügyminisztert, hogy a sajozseppéteri népgyűlést a csendőrség jogtalanul fölőszlatta.

Széll Kálmán azt feleli, hogy a vizsgálatot elfogja rendelni.

A választ tudomásul vették.

(A katonák és a párbaj.)

Benedek János interpellálja a honvédelmi minisztert a hadügyminiszternek egyik legújabb rendelete ügyében, amely megtiltja a katonatiszteknek, hogy párbajellenes szövetségek tagjai legyenek. Kéri a honvédelmi minisztert, hogy e rendeletnek Magyarországon ne legyen érvénye.

Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter kijelenti, hogy a katonaság is ki van téve az általános társadalmi felfogásoknak. Ha ezekhez nem alkalmazkodnak, a polgárság gyávkának tekintené a katonaságot. Foglaljon ál-

— Miért?
— A bátyám sokat segített rajtam; amikor az apád meghalt, mindegyre az én ügyeim foglalták el és nagy szolgálatokat tett nekem; csak helyes, ha én is meghozok neki egy áldozatot.
— Ez nagyon szép, szolt a fia; csak hogy nem örökölnék és ez az ötszáz frank el van vesztve.
Feitűnő volna az elmaradásunk, mondta az özvegy siránkozva.
— Semmi se volna feltűnő; a tömegben ezt észre sem vennék.
— De mi a legközelebbi rokonsághoz tartozunk?
— Majd azt mondjuk, meg voltunk akadályozva a elmeneteiben: hogy te beteg voltál.
— Ez az: ilyen formán meg lesz mentve a látszat. Szegény testvérem te, nem fogsz engem látni!
— Rólam meg, szolt a fia, azt fogod mondani, hogy elutaztam.
A többi rokonnál, mind ugyanez a jelenet ismétlődött.
— Adhat nekünk ötszáz frankot, magyarázta egyik unokahug; kapott tőlünk elég ajándékot.
— Minek tette ezt a furcsa kikötést a végrendeletébe, tette hozzá egy másik; azt akarta, hogy ne legyünk ott a temetésén; nohát mi tiszteletben tartjuk az utolsó akaratot.
— Jól van így jegyezte meg egy harmadik jól tudta ő, hogy senki sem fog akarni elveszteni ötszáz frankot.

— Igaza van annak, aki nem törődik az ilyen vén bolonddal; mondták az unokaöccsök kórusban.
Amikor a vidéki rokonság értesült a halott utolsó akaratáról, nem tanakodtak sokáig.
Hszökbe se jutott, hogy feszélyezzék magukat.
— Küldtünk neki elég eszükét, tojást meg sajtot! Most már csak nem fogunk mintha elveszteni egy napot és ötszáz frankot, ezt mondták valamennyien.
— Micsoda vén róka is volt ez a mi unokatestvérünk.
Az öreg gazdasasszony egymagában volt a halottas házban; imádkozott és sirt és nem tartotta még bevégezettnek a hivatását. A végrendeletnek azzal a bizonyos pontjával ő egyáltalán nem törődött. Kész volt inkább elveszteni az ötszáz frankot, sem hogy a gazdáját el ne kiserje a temetőbe.
A temetés napján a szegény öreg egyedül haladt a koporsó után.
Másnap a közjegyző újra összehívta a család képviselőit, hogy tudokra adja a függelék tartalmát.
A közjegyző feltette a szemüvegét. Mélységes csend közepette kezdett olvasni:
„Minden vagyonomat annak a rokonomnak hagyományozom, aki megvetve az ötszáz frankot, eljött megadni nekem a végtiszteiséget.”
Az öreg gazdasasszony kapta meg az örökséget.

lást a társadalom, és ha majd ez az általános felelősséget a társadalomban a párbaj ellen alkalmazhatja, akkor a katonaság is ehhez fog alkalmazkodni. Addig azonban a katonatisztek nem vonhatják ki magukat a párbaj alól.

Benedek János: A tisztek egyéni szabadságát öljük meg, ha nem engedjük meg, hogy a párbajellenes ligába beléphessenek.

Fejérvári Géza báró: Csak azt jegyzem meg erre: ha a tisztek is annyi egyéni szabadságot élveznének, mint az urak (a szélsőbalfelé mutatva) akkor az ördög se tudná kösöttük fegyelmet tartani! (Nagy derűtség.)

A Ház többsége a választ tudomásul vette. Ezzel az ülés véget ért.

TÁVIRATOK.

Miniszterválság Spanyolországban.

Madrid, március 26. **Villaverde,** a lemondott pénzügyminiszter elmaradt a mai minisztertanácsról anélkül, hogy ennek magyarázatát adta volna. Azt hiszik, hogy a lemondásra akkor határozta el magát, amikor tudomására jutott, hogy néhány minisztertársa nem ért egyet vele a kiadások emelése érdekében. Pénzügyminiszterre **Sanpedro Rodriguez** neveztek ki, aki már le is tette az esküt a király kezébe.

A caracasi zavarok.

Caracas, március 26. **Castro** elnök a kongresszushoz intézett üzenetben azt mondja, hogy azt hitte, miszerint lemondása a köztársaság békéje érdekében szükséges. Meghajol azonban a kongresszus kívánsága előtt és megtartja az elnökséget. Újra aláveti magát az elnöki kötelességeknek, de csak addig, míg az ország viszonyai békéjét és nyugalomát. A szenátorok és képviselők nézetével ellenkezően azt hiszi, hogy lemondása szükséges, de reméli, hogy a jövő nekik fog igazat adni.

A megyei tisztviselők kongresszusa.

(Mozgalom a fizetésrendezésért.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 26.

Szerda délután két órakor Pest vármegye székházának dísztermében gyűltek össze az ország vármegyéinek közigazgatási tisztviselői, alispánjai, főjegyzői, hogy az anyagi helyzetük javítása érdekében szükséges és most már elodázhatatlanná vált intézkedéseket megállapítsák. Az értekezleten az ország minden egyes vármegyéje főtisztviselőivel képviseltette magát s a nagyarányú díszteremben körülbelül 700 ember szorongott.

Beniczky Lajos, Pest vármegye alispánja rendkívül meleg szavakban üdvözölte az értekezlet tagjait abban a teremben, ahol a szabadság szelleme mindig otthonos volt és a mely teremben **Kossuth** Lajos nagy szelleme lobog.

Elnökül egyhangú lelkesedéssel **Beniczky Lajost** kiáltották ki. **Beniczky Lajos** megköszönte a megtisztelő bizalmat. Teljes mértékben átérzi ugymond azt a magasztos föladatot, amely a bizalommal együtt reá hárul. Az értekezlet egyhangulag jegyzőküi megválasztotta: **Issekutz Aurél** krasszósözörnyemegyei főjegyzőt, **Ferdinándy Gyula,** Kassa város főjegyzőjét, **Vincehidly Ernő** torontalmegyei főjegyzőt, dr. **Horváth József** alsó kubini főszolgabíró. Ennek megtörténtével **Issekutz Aurél** igen tartalmas indokolás kíséretében határozati javaslatot terjesztett be, amely felőleli mandama kérdéseket, amelyek a kitűzött cél előmozdítására szolgálhatnak s amely javaslat lényege a következő:

Határozati javaslat.

A vármegyék köztisztviselői segéd- és kezelőszemélyzete, nemkülönben a községi és közigazgatók mai napon tartott értekezlete

1. kimondja, hogy a vármegyei tisztviselő hivatása teljesítése szempontjából elodázhatatlannul szükségesnek tartja a vármegyei összes alkalmazottak törzsfizetéseinek és járandóságainak az állami tisztviselők fizetésének rendezésével egyidejűleg s az egész országra egységesen való szabályozását oly arányban, amint az az állami tisztviselők, altisztek és szolgák illetményeinek újabb szabályozásáról szóló törvényjavaslat intézkedéseiben az igazságügyi alkalmazottakra rendezni céloztatik; 2. az országos értekezlet kimondja, hogy egy felől tekintettel arra, hogy a vármegyei tisztviselők működésének lenagyobb részét az állami teendők elvégzése foglalja le másfelől tekintettel arra, hogy a vármegyék már amugy is oly jelentékeny pótlóval vannak megterhelve, — hogy tovább a pótló fokozását el nem bírják — a fizetésrendezés az állami költségvetés terhére legyen eszközözlendő. 3. kimondja az országos értekezlet azt, hogy e cél elérésére f. évi április 26-án országos kongresszust tart, 4. kimondja, hogy a fizetésrendezés a közigazgatás fejlesztése és a közérdekek előmozdítása érdekében szükséges-sé váló kérdéseknek jövőbeni állandó felekarolására, előkészítésére az összes vármegyei tisztviselőinek, segéd- és kezelőszemélyzetének bevonásával országos egyesületet létesít, s annak szervezésére, az alapszabályok tervezésére elkészítésére, egy 100 tagból álló bizottságot küld ki, mely jelen értekezlet befejeztével nyomban megalkulni köteles, s 5. kimondja az értekezlet, hogy ezen bizottságnak feladatává teszi, hogy a vármegyei alkalmazottak mozgalmának alapját képező fizetésrendezésre vonatkozó tervezetet dolgozza ki, azt kidolgozás után megvitatás végett az egyes vármegyei tisztviselőinek f. évi április hó 18-ig küldje meg és a folyó évi április hó 26-án tartandó országos kongresszuson mutassa be, — 6. kimondja az értekezlet, hogy az egyesületnek egyik feladatául tekinti azt is, hogy a községi, illetve körjegyzői kar javadalmazásának javításában nyilvánuló érdekeit előmozdítsa, — 7. kimondja az értekezlet, hogy a „Vármegye” című lapnak eddigi munkásságáért köszönetének ad kifejezést s annak az egyesület hivatalos lapjául leendő kijelölését az országos kongresszusnak legmelegebben ajánlja, — végül felhívja az egyes vármegyék tisztikarát, hogy az országos kongresszuson képviseltesse magát.

Ezt a határozati javaslatot az országos értekezlet **Godá Béla** győri alispán indíványára nagy lelkesedéssel egyhangulag elfogadta.

Mután megválasztották a száz tagu bizottságot, melynek tagja Aradmegye tisztikara részéről **Dálnoki-Nagy Lajos** alispán.

Beniczky Lajos elnök köszönetet mond a megjelenteknek, bejelenti hogy a bizottság már holnap délelőtt küldöttségileg fog a miniszterelnöknél megjelenni, hogy a mozgalom megindítását bejelentsék.

Az értekezleten **Aradvármegyéből** részt vettek **Dálnoky Nagy Lajos** alispán, **Schill József** főjegyző, **Boros Iván** tb. főjegyző, **Keresztes Gyula** dr. főügyész, **Nachtnébel Gyula** árvaszéki elnök, **Csukay Gyula,** **Páris Gábor** és **Schenk Ferenc** főszolgabíró, **Boksán Széver** szolgabíró és **Heppes Aladár,** **Hanthó Jenő** aljegyzők. **Csanádmegyéből:** **Hervay István** főjegyző, **Dózsa Sámuel** dr. főügyész, **Barna Sándor** árvaszéki ülnök **Farkas Mór** és **Spilka Antal** főszolgabírák; **Békésmegyéből:** **Fábry Sándor** dr. alispán.

Fővárosi tudósítónk táviratozza: A Budapesti összegyűlt vármegyei tisztviselők ma délelőtt **Beniczky** pestmegyei alispán vezetésével tisztelegtek **Széll** miniszterelnél és átnyújtották neki memorandumukat, melyben az állami tisztviselőkkel egyenlő bánásmódot kérnek. **Beniczky** alispán, válaszolva a megyei tisztviselői kar felelősségterhes helyzetét, melegen ajánlta a miniszterelnök jóakarátába és pár fogásába a memorandumot, amelyben jogos és méltányos kérésük teljesítését remélik a kormánytól.

Széll miniszterelnök igen szívesen fogadta a küldöttséget. A megyei tisztviselők — ugymond — neki régi és hű munkatársai. Ismeri helyzetüket és kérésüket jogosnak tekinti. Megígéri, hogy memorandumukat a pénzügyminiszterrel együtt gondosan át fogja tanulmányozni, s igyekezni fognak kérésüket a megengedett pénzügyi határokon belül teljesíteni, csak azt ne kívánják, hogy ezt máától holnapig teljesítsék. Az ilyen nehéz kérdés megoldása időt igényel, s azért türelemre inti a tisztviselőket. A miniszterelnök ezután így folytatta.

— Minden hivalkodás nélkül mondhatom, hogy husz év alatt nem történt a megyei tisztviselők érdekében annyi, mint az ő kormányzása alatt. Elismeri kérelmük jogosultságát, de őszintén kijelenti, nincs meggyőződve arról, hogy a mostani országos kongresszusra abszolút szükség lett volna. Nem barátja a hangos követelődéseknek, véget nem érő gyűlésezéseknek. Ezek helyett, ahol szükség van, forduljanak bizalommal hozzá. Legyenek meggyőződve a kormány jóakaratu támogatásáról.

A küldöttség eljnzéssel fogadta a miniszterelnök kijelentését.

A vidék a katonai javaslatok ellen.

(Küldöttségek a fővárosban.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 26.

Reggelre ébredve, különös élénkség kelt a főváros utcáin. Zászlós, nótás tömeg, paripákon és kocsin, férfiak, nők és gyermekek jöttek be a székesfőváros makadámjára falvaikból, hogy tüntessenek a katonai javaslatok ellen.

A széles körutak hosszán beláthatlan a tarka emborsor. Ünneplő gunyában a földmivesember, tarka szalagos virágos selyemben a menyecske, lányok. Elöl lovasbandérium, a falu válogatott legényeiből, ragyogó szőrű paripákon, nemzeti lobogókkal ékesen; utána szekéren egész családok, sok száz ember, egész határ népe. A falu bandája huzza a nótát; így mennek végig a köruton, az **Andrássy-uton** a parlament elé, s kiáltják:

— Éljen a nemzeti hadsereg!

Apponyi Albert gróf elnök ma délelőtt négy impozáns vidéki küldöttséget fogadott, melyek tiltakozni jöttek a katonai javaslatok ellen. Számra nézve a legnagyobb volt a **fótiak** és a **palotaiak** küldöttsége. A **váciak** is 500-an vonulnak fel külön csoportban. **Lengyel Zoltán** képviselő vezette őket. **Apponyi** válaszában hangsúlyozta, hogy tartsák szem előtt az alkotmányosságot, mert különben a nép ismét visszavághat abba az időbe, amikor csak anyagnak tekintették. Ezután a **szarvasiak** járultak **Apponyi** elé. Ezeket **Háviár Dániel** volt képviselő vezette, aki beszédében utalt arra, hogy a király még nem tisztelte meg látogatásával a parlamentet, ők azonban bizalommal jöttek ide.

Apponyi Albert válaszában a többek között ezeket mondotta:

— Midőn e palotába eljöttek, annak az épületnek falai között vannak, a melyben a törvényhozás egyik faktora van. Bizom benne, hogy ez a faktor mindig teljes összhangzatban lesz a törvényhozás másik faktorával, a koronás királylyal.

Nagy feltűnést keltett a **kecskeméti szabadalvúpart** száz tagu küldöttsége, melyet **Nagy Mihály** és **Szeles József** kormánypárti képviselők vezettek. Szónokuk, **Nagy Mihály** hangsúlyozta, hogy nem rendet bontani jöttek hanem megvédeni a 67-es alapot, mely ellen Ausztriában támadás intéztetett.

Egy óra tájban érkezett a Ház elé a **fótiak** nagy küldöttsége és ott is oly feltűnést keltet-

tek, mint városszerte; kérvényüket Várady Károly dr. adta át a Ház elnökének. A küldöttségek egy részét a képviselőház karzatán helyezték el, más részük a parlament épülete előtt foglalt állást és várta be a pestvidéki községek hatalmas küldöttségét.

Ezek a nyugoti pályaudvar előtt találkoztak: *Rákospalota, Mogyoród, Dunakesz, Veresháza* és *Domokos* községből mintegy ezer ember jött kocsikon. Legeiől huszonnégy gyalogsínges csikós, azután egy csapat fehérruhás leány és körülbelül háromszáz megrakott kocsi. A főváros közönsége nagy érdeklődéssel nézte a szokatlan látványt.

Az Alkotmány-utca sarkán megállították a kocsikat, miután Apponyi rendelete folytán a cigánybandákat és kocsikat nem engedték a parlament elé vonulni. Ennélfogva gyalogosan folytatták útjukat, s a járda mentén a sapkás egyetemi deákifjak állottak sorfalat. A képviselőház előtt körbe fogta őket a kíváncsi nép. A képviselők is minduntalan leszaladtak a főkapun, hogy a pestmegyei parasztnép küldötzeit láthassák.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Péntek: *Katalin*, operette. Küry Klára vendégfelléptével. (Páros bérletszűnet.)

Szombat: *Casanova*, operette. Küry Klára vendégfelléptével. (Páratlan bérletszűnet.)

Vasárnap: *Este: Lili*, operette. Küry Klára vendégfelléptével. (Páros bérletszűnet.)

Nebántsvirág.

— Egy kezdő színésznő első fellépése. —

Schwarz Eva aradi leány, aki aszínpadra most lépett először és első felléptéül a *Nebántsvirág* Denisét választotta, a francia kis leánykát, aki nemzetének minden jellemző tulajdonságaival bír: elegáns, könnyed, könnyelmű, szellemes, pikáns és a legképtelenebb dolgokra vállalkozó, amelelt végtelenül bájos és az enfant terrible minden sajátosságával rendelkező ifjú leányka.

Ezek a tulajdonságok éppen azok, melyek hiányával bír egy kezdő színésznő és különösen az, aki a világot jelentő deszkákra először lép. Mindennek dacára éppen erre a szerepre vállalkozott *Schwarz* Eva. Nagy fába vágta a fejszét, melyre csak akkor szabadna vállalkoznia, mikor már végig járta a színészkedés rögs kalváriáját és sok keserűség, még több csalódás után acéllá edzette a színészi ambíció.

A próbálkozás megtörtént és azért most már nem annyira a bíráló, mint a jóakaró, a fesledő virág gondos kertésze veszi át a szót és regisztrálja a szárnypróbálgatás eredményét.

Schwarz Eva temperamentumos leány, ki-ben van elég bátorság és elszántság a színpad deszkáin való mozgásra. Ennek a bátorságnak tulajdonítható, hogy nem látszott rajta a feszélyesség, sem a szegletesség, legfeljebb az a tulajdonság a játékokban, mely éppen ott nyilatkozik, ahol a játék még kiforratlan. Ez azonban nem hiba. A több ből sokkal könnyebb valamit engedni, mint a kevéshez valamit hozzátenni. Kevés volt például az arcjátékból, a szemjátékból, de ez éppen az, ami csak a színpadon sajátítható el, ezt magával otthonról még a legnagyobb tehetség sem hozta soha a színházba.

Az énektudás és a hang a színpadon kívül is fejleszthető, ez az, ami *Schwarz* Évának még kezdetleges és aminek tökéletesítése kitűnő vezető, oktató és gyakorlati igényel, azután merhetlen szorgalmat és kitartást követel. Denise-re, ha komolyan fogja fel hivatását, sokáig még gondolnia sem szabad. A karban kell kezdenie és fokról fokra haladnia. Ez nagy önmérséklet igényel, de enélkül minden haladás ki van zárva.

Schwarz Eva első fellépésének sikerével meg lehet elégedve. A jó közönség tapsaival bátorította, sűrű kihívásokban részesítette, dalaít megisméltette, sőt két virágcsokorral is meglátt. Herz, was willst du noch mehr! — ne feledje azonban *Schwarz*-Denise, hogy ez nem annyira a újított művészetnek honorá-

lása, mint inkább a serkentés, a háborítás, a buzditás kifejezése volt. Azt a kedvező prognosztikont megadjuk, hogy ha e serkentés, e buzditás szerint fog tovább iparkodni, a színpadon derekasan meg fogja állani helyét.

A társulat tagjai ügyesen játszották és így a bájos operett kerekded előadásban szórakoztatta a zsúfolt házat. *Carolus.*

* **Küry Klára Aradon.** Érdekes színházi esemény vár az aradi közönségre. *Küry Klára*, a Népszínház kiváló művésznője, három estén át fellép az aradi színházban, melynek hosszú ideje, hogy utoljára vendége volt. Ma délután terjedt el fellépteinek híre, s hamarosan ugyanez a letarolták a pénztár jegykészletét mind a három napra. — Ez az érdeklődés nagyon természetes, mert *Küry Klára*val az igaz művészet tartja bevonulását színpadunkra. — Pénteken a *Katalin* operett *Germain* hadnagyát játssza, szombaton a *Casanova* négyes női szerepét, melyet Aradon három szereplő között osztották meg. Vasárnap a *Lili* címszerepében lép fel. A *Katalin* címszerepét ezúttal is *Zilahyné* játssza, kinek ez a pompás alakítása nemcsak Aradon, hanem a fővárosban is elragadta a közönséget. *Küry* a ma esti gyorsvonattal érkezett Aradra. A pályaudvaron a szintársújat küldöttsége várta, élén *Zilahy Gyula* igazgatóval. A színházi iroda tudatja hogy az első *Küry*-estre, mely páros bérletszűnetben megy, páholycok reggel 9 órától válthatók a pénztárnál, a páros bérleők pákolyai azonban 12 óráig fenntartatnak.

Francia hang a közös hadseregről.

(Kritika az osztrák-magyar tisztekről.)

— Az *Aradi Közlöny* távirati értesülése. —

Arad, március 26.

A párisi *Revue Politique et Parlementaire* című előkelő folyóirat márciusi számában hosszabb cikk jelent meg, amely meglehetősen elismerő módon nyilatkozik az osztrák-magyar hadseregről.

A cikk elmondja a közös hadsereg, valamint az osztrák és magyar honvédségek történetét és az utóbbi két hadsereg szervezetét példásnak mondja.

Az ujoncozásról és a tisztképzésről írva, azt mondja a lap, hogy az utóbbinál legélérkebben jut kifejezésre az imperialisztikus eszme. *A közös hadsereg tisztjei külön kasztot képeznek, mely egyedül a dinasztának szolgál.* A fiatal ember, akit a katonai nevelő-intézetekben a hadsereg szolgálatához előkészítenek, *egyedül a császár katonája*, és más nem is akar lenni.

Ami a nevelési rendszereket illeti, a francia cikkíró különös előnyt lát abban, hogy a francia pályázati rendszer Ausztria-Magyarországon nincs alkalmazásban. Ellenben nem lehet tagadni, hogy miután az osztrák-magyar hadsereg tisztikara a földolgozokban *arisztokrata*, a címek és családi összeköttetések a katonai nevelőintézetekben is kifejezésre jutnak.

A franciával szemben az osztrák-magyar hadsereg egy másik előnyét a rangfokozatok nagy számában találja a cikkíró. A tisztek száma az egyes századoknál éppen kétannyi, mint a francia századoknál.

Teljes dicsőretet érdemel — ugymond — az ujoncozási rendszer, mely egyszerű és praktikus, és a mozgósítást legszerencsésebb módon don készíti elő. A legnagyobb nehézségeket okozza ennél a *nyelvek különbözősége*. A német vezényleti nyelv ugyan, de a legénységet anyanyelvén kell kioktatni és kiképezni. Minden tisztnek a német mellett még egy másik nemzetiségi nyelvet is meg kellett megtanulnia, de ez a nyelvismeret csak arra elegendő rend-

szert, amennyit a szolgálat okvetlen megkövetel, nem elég tehát arra, hogy a tiszt és legénység között bármilyen érzelmekeztítmasszon.

A császárból az osztrák-magyar hadseregben valóságos kultuszt csinálnak. Az összes katonai kötelességek az ő személye körül fe-rognak, a hadseregben mindent alárendelnek az ő személyének. Ha még oly nagyra is becsüli a cikkíró a császárkultuszt, azt a sok mindenféle cifraságot, mely a császár személyével a katonai stílusban divatos, mint pl. „höchst derselbe“ (a mit a magyar nyelv le se enged fordítani) *különösnek találja*. Nevetségesnek találja, hogy idegen uralkodóknak ajándékoznak osztrák ezredeket.

Az orosz cár és Pál nagyherceg tiszta magyar ezredek parancsnokolnak, német hercegek pedig szláv ezredek tábornokai. Talán fejezi be a cikk némileg homályosan, az ilyen ezredek fejének megválasztásában némi célzatoság van, melyet megértenek azok, akik gondolkodni tudnak.

Két asszony drámája.

(A boldogtalan házaselet.)

— Az *Aradi Közlöny* távirati értesülése. —

Arad, március 26.

Két felvonásban véres családi dráma játszódott le tegnap és ma a fővárosban.

Rozenzweig Leontin fővárosi magánóné tegnapelőtt kirándult Kis-Szebenbe, hogy ott lakó nővérét Bertát, *Friedmann* Adolf rézárukereskedő nejét meglátogassa. *Friedmann* házában boldogtalan házaselet volt s *Rozenzweig* Leontin azért ment el hozzájuk, hogy békeséget teremtsen közöttük.

Epen rosszkor jött. *Friedmann*nek veszedtek s *Rozenzweig* Leontin csak nagynehezen tudta őket lecsillapítani. Aztán aludni mentek. De *Rozenzweig* Leontint nem hagyta nyugodni a nővére szomorú sorsa. Nem tudott egész éjjel aludni és reggeli hat óra tájban felkelt ágyáról s elment a nővére szobájába, hogy beszélgessen vele. Amint a homályban a nővére ágyán tapogatózott, *egy revolver hideg csöve akadt a kezébe.*

Megrettenve kiáltott fel:

— Berta, meg akard magad ölni?

— Igen. Boldogtalanságomnak csak a halál vethet véget. Mért jöttél éppen most? Mért zavarsz? Én meg akarok halni.

És *Friedmann* ki akarta csavarni a revolvert nővére kezéből. Dulakodás támadt közöttük, melynek borzalmas vége lett. Dulakodás közben a *revolver elsült és a golyó Rozenzweig* Leontin gyomra alá fúródott.

A szerencsétlenül járt nőt még a délelőtti folyamán Budapestre szállították, ahol most haldoklik.

Es most következik a dráma második felvonása. *Friedmann*ét, aki már hetek óta foglalkozott az öngyilkosság gondolatával, még jobban elkésztette a nővérét ért szerencsétlenség s elhatározta, hogy most már minden áron véget vet életének.

Tegnap délután eltűnt hazulról. A fővárosba jött fel. Férje sejtette ezt, s még az éjjel feljött utána Budapestre. Kereste mindenféle a rokonságnál, még a rendőrségnél is bejelentette az asszony eltűnését, de hasztalan.

Az üllői uti Arany-sas szállodában tegnap egy fiatal asszony szállt meg, akit ma reggel szobájában *felakasztva találtak*. A hátrahagyott levélből kitűnik, hogy az öngyilkos asszony *Friedmann* Adolfné, aki nem tud tovább élni, mert boldogtalan és megutálta az életét.

A tetemet a boncolóintézetbe vitték. A Rókusban fekvő *Rozenzweig* Leontin halálát is minden órában várják.

MULATSÁGOK.

(=) Purim bál. Kedves hangulatban lefolyt Purim bál rendeztek e hó 17-én, *Gurahoncon*. A mulatságon megjelent hölgyek névsora a következő:

Asszonyok: Borsos Lajosné, Burián Karolyné (Aicsill), Berkovits Hermanné (Brád), Öz. Cigler Ferencné (Acsuca), Cucker Ferencné (Uj Szt Anna), Öz. Cucker Józsefné (S-Bucsáva) Csávásy Zoltánné, dr. Dénes Jakabné (Buttyin), Fusch Bernánné (Zöldes), Haureros Gezánné, Kohn Lipótné, Krausz Ödönné (Jószáshely), Lorencz Lipótné (Décs), Mencer Vilmosné (Krokna), Rényi Miklósné, Rózsa Imréné, Rosenbergh Mártonné (Pajsán), Rech Bernánné (Buttyin), Schlésinger Kálmánné, Schiller Mórné (Pleskuca), Scheer Gyuláné (Kiszindia), Scheer Ignácné (Pajsán), Scheer Edéné (Nagy Halmagy), Steinberger Mórné (Borosjenő), Stern Sámunné (Orosháza), Stern Gyuláné (Acsuca), Öz. Weiszberger Sámunné, Weiszberger Mórné, Weiszberger Lipótné.

Leányok: Burján Margit (Al Csill), Cucker Giza (Bucsáva), Hosszu Anna (Nagy Halmagy), Haurer Terka (Murány), Klatter Hermína (Buttyin), Wittmann Flóra (Arad), Reich Fáni (Buttyin), Reich Eta (Buttyin), Scheer Giza (N. Halmagy), Steiner Emma (O Becse), Stern Rózi (Orosháza), Steinberger Katica (Borosjenő), Scheer Rezszi (Pajsán), Weiszberger Emilia

Az iskolaszék ülése.

(Interpelláció egy kritika miatt. — A „biflázás” és az „emlézés.” — Tanítók áthelyezése. — Az összeférhetlen iskolaszéki tagok.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 26.

Az aradi iskolaszék ma két ülésre való anyagot tárgyalt le; már a múlt hónapban kellett volna gyűlést tartania, az azonban a tagok részvétlensége miatt elmaradt s így ma délután a február és a március havi tárgysorozatot morzsolták le. Azonban a két hónapi anyagban együtt nem volt olyan különös dolog, ami az ülésre nagyon vonzotta volna az iskolaszék tagjait, két érdekes tárgya volt a gyűlésnek s ezek mindegyike alkalomszerűen jött az iskolaszék elé. *Avarfy Ferenc* a *Néptanítók Lapja*-ban megjelent egy tudósítás miatt interpellált, s ez egy kis élénkséget adott a sablonos tárgyú ülésnek. Meglepetés számba ment azonban a tanfelügyelőségnek egy feljelentése, mely súlyos kifogásokat emelt egy fiatal aradi tanító ellen, akinek növendékei tanítási és fegyelmi tekintetben a legegyszerűbb követelményeknek sem felelnek meg, s azonkívül maga a tanító, mikor a segédtanfelügyelő a tapasztalt eredmények silányságára figyelmeztette őt, durva hangon s illetlen magaviselettel kényszerítette távozásra felebbvalóját. Az iskolaszék a tanítót más iskolába való áthelyezéssel büntette meg s eljárása felett roszszalását fejezte ki.

Az ülés lefolyásáról az alábbi tudósítást közöljük:

Napirend előtt *Avarfy Ferenc* intéz interpellációt az iskolaszék elnökéhez. Az Aradvidéki-tanító-egylet fiók-bizottságának ülésén *Marinkovits Péter* igazgató-tanító felolvasást tartott, melyben az iskolaszék határozatait ismertette. Erről a felolvasásról a *Néptanítók Lapja*-ban tudósítás jelent meg, mely az ismertetéshez s így az iskolaszék határozataihoz megjegyzéseket fűz s azokat a valóságának meg nem felelő kommentárokkal látja el. Így azt írja, hogy az aradi iskolák felszerelése hiányos, rossz a tanítási módszer, mert az alsó osztályokban az olvasókönyvön kívül egyéb tankönyvet nem használnak s a növendékek nagyobb részét „emlézés”-re szorítják, s végül hogy az osztályok túlszűfoltak.

Az interpelláló szerint Arad iskolaszéke nem érdemli meg, hogy ilyen igazságtalan kritikában részesítsék, mely többé-kevésbé sértést

is foglal magában. Azt kérdi végül a polgármestertől, hogy van-e tudomása erről a tudósításról s mit szándékozik ellene tenni?

Institóris Kálmán polgármester válaszában azt fejtegeti, hogy az iskolák felszerelése kifogástalan, e tekintetben a gondnokságot gáncs nem érheti. Ami pedig a tanítási módszert illeti, arra nézve azt adja elő, hogy az iskolaszék tizenkét év előtt kimondta, hogy az iskolákban az ugynevezett „biflázás”-t mellőzni óhajtja s a tankönyv-használatot ezért szorították szűkebbre.

Millig József iskolafelügyelő azon vádvalótlanságát mutatja ki, mintha az osztályok túlszűfoltak lennének. Mihelyt egy osztályban nyolcvannál több növendék van, párhuzamosítják az osztályt úgy, hogy mindössze két-három tanteremben van nyolcvannál több tanuló. Az iskolák felszerelése teljes és jó, sőt az a baj, hogy a tanítók nem igen veszik igénybe. Végül ama nézetének ad kifejezést, hogy aki az első három osztályban tankönyv nélkül tanítani nem tud, az nem is tanító.

Szilágyi György igazgató nem nagy barátja az emlézésnek, ha a növendékek azt az egy olvasókönyvet átolvasztatják, nincs több tanítási eszköz. Annak idején, mikor a tanügyi bizottság tizenkét év előtt az emlézés mellett állást foglalt, az egyetlen tankönyv használata csak kevés szótöbbséggel győzött. Ő is helyesebbnek tartaná, ha a tanítók rendelkezésére több tankönyvet bocsátanának.

Még *Marinkovits Péter* igazgató jelentette ki, hogy az 5 előadása az iskolaszéki határozatok ismertetésén túl nem terjedt, s hogy a szaklapban közölt kommentárok a valóságnak meg nem felelnek, s evvel a gyűlés napirendre térte az ügy fölött.

Gregus István szentpétertéri tanító, aki negyvenhat év óta végzi a város szolgáltatásban a tanítói köteleességeket, saját kívánságára fölmentették a tanítói teendőktől s az iskolaszéki irodához osztották be. Helyét a szentpétertéri iskolánál *Mohos Agostennal* töltötték be.

Az új iskolaszéki utasítás került még egyszer az iskolaszék elé. A közoktatásügyi miniszter ugyanis tudvalevőleg a város közönségének feliratára az új iskolaszéki utasítás egy némely pontját megváltoztatta. Az iskolaszék ezeket tudomásul vette, de minthogy a miniszter nem volt hajlandó hatályon kívül helyezni az utasítás azon szakaszát is, mely összeférhetlennek mondja ki az iskolaszék azon tagjait, akik rokoni viszonyban állnak valamelyik tanítóval, az iskolaszék azt határozta, hogy a törvényhatóságot megkeresi s javasolni fogja, hogy a miniszterhez újból irjanak fel Arad iskolaszékének ezen rendelkezés alól való kivételére.

Végül elhatározta az iskolaszék, hogy *Patakgy Sándor* tanítót, aki jelenleg a Kossuth-utcai iskola II. osztályában tanít, a *gáji iskolához* helyezi át.

Az ülésen *Institóris Kálmán* elnöklése alatt jelen voltak: *Abrai Lajos*, *Avarfy Ferenc*, *Almási T. Pál*, *Bokor Alajos*, *Bing Vilmos*, *Czirák Márton*, *Domonkos Lajos*, *Fetter Géza*, *Hegedüs László*, *Kristyórány János*, *Müller Gyula*, *Millig József*, *Marinkovits Péter*, ifj. *Neuman Adolf*, *Poszgay Lajos dr.*, *Péterfy Antal*, *Reicher Ferenc*, *Robtsek Agost*, *Simay István*, *Steinhardt Mór dr.*, *Szilágyi György*, *Tedeschi Viktor*, *Vizer Lajos*.

SPORT.

+ **Football.** Az aradi *Athletikai Club* vasárnap délután kezdte meg football-gyakorlatait a Török Gábor utcai sporttelepén s azóta nap nap után a közönség mindenkori érdeklődése mellett üzik a labdát egyik kaputól a másikig igyekeznek megszerezni a kellő technikát, hogy

a győzelemre való kiállításal vegyék fel a harcot a vidéki városok labdarugó csapataival. Holnap, azaz pénteken Aradra érkezik a klubnak Budapesten tartózkodó kitünő játékos, *Kraft Jenő*, ki úgy péntek, mint szombat délután training gyakorlatokat végeztet a klub tagjaival. Vasárnap délután, ha csak kedvezni fog az idő, a közönség szíves vendéglátása mellett a klub két csapata formális mérkőzést rendez, mely az idei szezon első bemutató játéka volna. Az előjelekből, vagyis a napi játékok menetéből ítélve, élvezetes látványban lesz része a közönségnek vasárnap délután, mert a játékosoknak múlt évi jó formájuk határozott emelkedésben van. A szabadon üzendő sportok természetesen azt eredményezik, hogy az athleták a zárt tornacsarnoktól bucsut vesznek s a tél munkáját bemutatják, házi tornaünnepélyvel beszámolnak munkásságukról. Szombaton, azaz 28-án délután 6 órakor a polgári fiúiskola tornatermében házi tornaünnepélyt rendez a club, tisztán tagjai körében.

+ **A Tornaegyesület közgyűlése.** Az Aradi Tornaegyesület rendez évi közgyűlését március hó 29-én, vasárnap délelőtt 11 és fél órakor a városháza emeleti tanácstermében tartja meg. A közgyűlés tárgysorozata a következő: A választmányának az 1902 ik évről szóló jelentése. 2. Pénzügyi és vagyoni kimutatás és a vagyonszámvetés előterjesztése. 3. A számvizsgáló bizottság jelentése. 4. A jövő évi költségelölirányzat. 5. Az 1904 ben Aradon tartandó VII-ik szövetségi országos tornaünnepély s ezzel kapcsolatban az „Aradi Tornaegyesület” fennállásának 25 éves jubileuma, zászlószentelés, vívóakadémia és egyéb sport ünnepélyek rendezése tárgyában való intézkedés. 6. Tisztújítás.

+ **Felhívás.** Az aradi tornaegyesület azon tagjait, kik a budapesti szövetségi kerületi tornaünnepélyre vagy a *Budapesti (budai) Tornaegyesület* május 21-én, áldozó csütörtökön tartandó szabadgyakorlati versenyére aláírásukkal jelentkeztek, usztelel felkérem, hogy a végleges nevezés bejelentése végett pénteken este 6 és 8 óra között a polgári fiúiskola tornacsarnokában okvetlenül megjelenni sziveskedjenek, mert e hó végéig a névsort el kell küldeni. *Nagy Sándor* titkár-művezető.

Négy ütem miatt.

(A szegedi honvédkarvezető és a Kossuth-nóta.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 26

A szegedi második honvédkerület karnestérének, *Kerner Jenőnek* se éjjele, se napala négy ütem miatt. Pedig nem is 5 komponálta azokat, csak beleszötte egy magyar melodramájába. S mégis lázban van miatta a szegedi honvédkerületi parancsnokság, sűrű rendeletzapor hull a honvédelmi miniszteriumból s valószínűleg *Kerner Jenőnek* a portepéjébe kerül az a négy ütem. A dolog cseppet sem lesz rejtélyes, ha megírjuk, hogy azt a pár taktust a *Kossuth-nótából* írta ki *Kerner*. Kivált, ha ismerjük a magyar honvédség szellemét. A honvédkarnestér melodramája miatt egyizben már támadt affér Szegeden. Most jó forrásból a következő érdekes részleteket írják:

Kerner Jenő melodramájának *A magyar dal* a címe. Tele van busongó, csodaszép melódiákkal, amik végigviszik a hallgatót a magyar dal egész történetén. A melodramá befejezése felé kicsendül belőle a *Kossuth-nóta* négy üteme is. A honvédenekar a melodramát a múlt év novemberében mutatta be a szegedi hírlapírók egy estéjén. Persze, hogy hamar akadt ember, aki besugta a honvédkerületi parancsnokságnak a dolgot. S nagy ribilló lett belőle.

*Kerner Jenő*t rögtön kihallgatásra citálták s megtiltották neki, hogy a darabot előadassa. Kicsit kínos volt azonban ez a dolog katonáknak is, akik mégis tartottak attól, hogy botrányt okoz ha kiderül, hogy a honvédségnél üldöznek valakit a *Kossuth-nóta* miatt. S a múlt héten a honvédelmi miniszteriumtól az a rendelet érkezett le a honvédkerületi parancsnokságnak

hoz, hogy vegyék meg a „Magyar dal“ összes példányait. Ne maradjon egy sem. A karmester így elég jó vásárt cs nált volna, de véletlenül a melodráma még nem jelent meg nyomtatásban.

Most a második „üzleti ajánlatot“ küldette le a honvédelmi miniszter Szegedre. Meg akarták venni Kerner karmestertől a zenemű kiadási és előadási jogát. Ugy, hogy azzal kizárólag a honvédelmi miniszter rendelkezessék. Valószínűleg nem azért történnék ez a vásár, hogy a miniszter megküldje a darabot az összes zenekaroknak s ünnepi nótát csináljon belőle. Kerner Jenő nem is ment bele a dologba: nem az akták számára írta a melodramáját.

S Szegeden folyik nagyban a vizsgálat. A melodráma szövegíróját, Herodák Sándor festőművészt is körülkörnyékezték már. De ő sem akar kötélnek állni. A dolog vége valószínűleg az lesz, hogy Kerner Jenőnek ott kell hagyni a pályáját. Vagy feláldozni azzal a négy ütemmel együtt a hazafias önértétét. Mert a honvédségnél nem türik a Kossuth-nótát. Még ha négy ütemről van is csak szó . . .

Még egy Schwemmer-ügy.

(Az utólag bevezetett tétel.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 26.

Az aradi törvényszék főtárgyaló tanácsa ma Fabián Lajos dr. táblabíró elnöklése alatt rég huzódó ügyben hozott beszüntető határozatot. A tárgyalás során a bűnpörben szereplő két tanura nézve szenzációs fordulat állott be, mely fordulat a vádlottat egyszerre tisztázta, úgy, hogy az ügyész elejtette a vádat.

Az előzmények a következők:

Aradon nagy üzlete volt a Rámer és Lengyel cégnek, mely azonban vevők hiánya miatt 1898. év október havában az üzletet eladta. Az üzletet Schwemmer Adolf vette meg. Az üzlet eladása után nyomban átadták Schwemmernek az árukat és átengedték a vevőnek a cég követeléseit is. A cég adósai között szerepelt egy Sándor József nevű házaló ember, aki, ha tót ember lenne, gyolcsos tót lett volna.

Schwemmer Adolf bepereítte Sándor Józsefet 965 forintos tartozása miatt, de ebben a polgári perben Sándor József eskü alatt azt erősítette, hogy ő Rámer és Lengyel cégnél fennállott összes adóságait kifizette. A per befejezése után Schwemmer Emánulné följelentette Sándor Józsefet hamis eskü miatt s bizonyítékul egy levelet mutatott fel, melyben a házaló beismeri, hogy bizonyos összeggel tartozik a Rámer és Lengyel cégnek.

Ez az ügy került főtárgyalásra. Rámer és Lengyel, kiket a bíróság tanuként hallgatott ki, semmivel sem tudták igazolni, hogy a házaló tényleg tartozott nekik 965 forinttal.

Ellenben a mai főtárgyalás során Mandl Vilmos dr. ügyvéd, Sándor József védője beigazolta, hogy a 965 forintos tartozás utólag vezettetett be az üzleti könyvekbe, amikor már Sándor nem volt a cég vevője. Az üzlet már be volt zárva és az új tulajdonosra átruházva, mikor Sándor József ellen egy 965 forintos követelés támadt. Egész önkényszerűleg könyvelt el valaki a Sándor József terhére megrendelést és adósságot.

Rámer és Lengyel vallomásaival folyton ellentétben állott a könyvbéli feljegyzésekkel, úgy, hogy Szokolcsay Lajos kir. alügyész elejtette a hamis eskü miatt emelt vádat. Schwemmerné, aki a feljelentést tette, nyolc napi határidőt nyert, hogy ezalatt maga vegye át, mint főmagánvádló a vád képviselőt, vagy elejtse.

Orült a képviselőházban.

(A rémregényről rögzésrőle.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 26.

A képviselőház obstrukciójának történetébe ma egy szomorú epizód játszódott közbe, a mely elvonta egy pillanatra a képviselők figyelmét a politikától.

A mialatt Luby Géza beszélt, a képviselők nagy meglepetésére egy ismeretlen ember belépett a terembe. Egyenesen a jobbközép felé tartott, és ott nyugodtan, a lehető legnagyobb otthonossággal helyet foglalt az egyik padban, a horvát képviselők között.

— Talán valami új honatyja? — kérdegették egymástól a honatyák.

— Dehogya; hisz sehol se volt mostanában új választás, — felelték rá.

A spiritiszták azt kérdezhették:

— Talán valamelyik régi obstrukciónak hazajáró lelke . . .

A találgatásoknak azonban csakhamar végét vetett a terembiztos, aki megjelent a különös idegen mellett.

— Kérem, képviselő az ur? — kérdezte.

— Hogy mer ilyet kérdezni? — vágta vissza az indignálódva. Természetesen, hogy az vagyok. A bárándi kerületet képviselem.

A terembiztos ebbe belenyugodott volna. Azonban Tallián Béla alelnök hamarosan átadta az elnöki széket Dániel Gábornak, lement a horvát képviselők padjaira és rövid beszélgetés után intett a terembiztosnak, a ki kivezette az idegent, a kiről ekkor körülbelül sejtették, hogy nem épeszü ember.

A folyosón nagy izgatottságot keltett a megjelenése, mert a kivezetett alak kiabálni kezdett.

— Ez nem járja! Mindig képviselő voltam, a mióta vagyok. A legutóbbi választás is négyezer forintomba került! Most a mellett a legnagyobb függetlenségi lap szerkesztője vagyok.

Lassanként kiderült, hogy kicsoda az illető. Különbben se egészen ismeretlen ember: Boros Vilmos, Máv. hivatalnok, a híres rémregényíró, a Magyar Montépin. Még tíz-husz év előtt falták az ő füzetes munkáit a varróleányok és házmesterek. Azóta azonban Boros Vilmos elmebajta kapott, s most csendes örült. Tébolydába nem viszik, mert senkinek se árt. Az örültségnek egy percében hihette magáról, hogy képviselő és tért be a parlamentbe.

A terembiztos lakására szállította a szegény embert.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A Székely-Otthon közgyűlése. Az Aradi Székely Otthon tegnap délután a „Városi sörház“ különhelyiségében rendkívüli közgyűlést tartott Koncz Gyula elnöklése alatt. A közgyűlés egyik érdekesebb tárgyát képezte az alapszabályok módosítása. E feletti vitában részt vettek dr. Szilvássy László, dr. Bedő Árpád, Nagy Kálmán, Benkő Gyula, Drágos Arisztid, Benzédy József és Schwartz Zsiga. A közgyűlés az alapszabályokat akként módosította, hogy a választmány két harmada székely eredetű tagokból, egyharmada a pártoló tagokból töltsön be, a közgyűlésen pedig a pártoló tagok is szavazati joggal birjanak. Ezután elhatározták, hogy a „Székely Otthon“ rendszeres összejöveteleit és választmányi üléseit a „Városi sörház“ külön helyiségében fogja megtartani.

(*) Közgyűlés. Elnök érdeklődés mellett tartotta meg tegnap délután 3 órakor az „Első aradi bejegyzés és temetkezési egyesület“ rendszeres közgyűlését saját helyiségében. Kohn S. N. elnök szép szavak kíséretében nyitotta meg a közgyűlést, mire Krausz János titkár felolvasta a gondosan szerkesztett évi jelentést és a számvizsgáló bizottság jelentését. Mindkét jelentést tudomásul vették. Először a számvizsgáló bi-

zottsági elnöknek, továbbá Fodor Gyula, Holländer Ignác, Weisz Sándor és Wallfisch Armin számvizsgáló bizottsági tagoknak működésükért jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak és őket újra megválasztották. Moskovitz Jakab elismeréssel nyilatkozik az egyesület elnöksége iránt, amiért a menházalap vagyonát 48 000 koronára gyarapította és ajánlja, hogy a menházalappól segélyező családtagjai még 100 korona halotti jutalékot kapjanak. Az indítványt a választmányhoz utasították. Fekete Jakab erkölcsi kötelességet vél teljesíteni, midőn ajánlja, hogy ezen szép erkölcsi és anyagi siker után az elnökségnek buzgó és önzetlen működéséért jegyzőkönyvi köszönet szavazzassék és indítványozza, miután az elnökség már leköszönt, hogy Kohn S. N. egyesületi elnöknek és Tedeschi Viktor alelnöknek egyhangulag választassanak meg. Az indítványt közlekedéssel fogadták. Ezek után dr. Kertész Miksa, mint választási elnök, vezette a választást, amelynek eredménye a következő: Elnök: Kohn S. N. Alelnök: Tedeschi Viktor. Alapítók: Áron: Polliák Vilmos. Ügyész: dr. Steinhardt Mór. Pénztárnok: Róth Lajos. Ellenőr: Deutsch Armin. Betegfelügyelő: Muskát A., Búchler I. és Weisz Bernát. Választmány: Beck A., Freud Fülöp, Funkelstein József, Keppich Zsigmond, Novotny Lajos, Reinitz Mayer, Singer Adolf, Schick Dávid, dr. Kertész Miksa, Glück Károly, Spielmann Albert, Kohut Jakab, Fekete Jakab, Marek Samu, Epstein József, Weisz Dávid. Pótlagok: Moskovitz Izidor, Weil Alajos. Ezek után az elnök kihirdette az eredményt és a gyűlést berekesztette.

A Hadik-huszárok áthelyezése.

(Az aradi új huszárezred.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 26.

Megirtuk lapunk szerdai számában, hogy az Aradon állomásozó Hadik huszárezredet — hir szerint — elhelyezik Aradról. Emez értesülésünk megerősítéséül közöljük, hogy az áthelyezést katonai körökben befejezett ténynek tartják s ez április hónapban minden körülmények között meg fog történni.

A 3 ik huszárezredet, mely egy évtizedet töltött Aradon, Bécsbe helyezik s helyükbe, mint megirtuk, a 4 ik huszárezred jön, nem Gyöngyösről azonban, hanem Bécsből, ahol jelenleg állomáson van.

Az ezred csere megtörténtének kétségtelenségét mutatja az is, hogy a Hadik-huszárok tisztjei közül többen folyamodtak már a 4 ik huszárezredhez való áthelyezésükért, hogy Aradot ne kellessen elhagyniuk.

Az aradi új huszárezred tulajdonosa 1893. óta a conaughai és strathearni herceg, ezredparancsnoka pedig Swaty Ferenc ezredes. Egyenruhájuk abban különbözik a hármas huszárokétól, hogy míg ezek csákója fehér, atillájuk pedig sötétkék, addig a 4 ik huszárezred csákója vörös, atillájuk pedig világos kék. Az ezred törzse is s két osztálya is Bécsben van jelenleg, de Aradra leendő áthelyezésükkel az ezred második osztálya Nagyikindán fog állomásozni. Az ezred hadkiegészítő kerülete: Lugos.

Az ezred tisztikara a következő: Ezredes és ezredparancsnok: Swaty Ferenc. Alezredek: Szontágh Arthur és Kopal Vilmos báró. Örnagy Hegeler Gusztáv.

Kapitányok (első osztályiak): Niebauer Vilmos, Karlsheimi Otschinek Károly, Tschurl Frigyes, báró Honning O'Carrol János, Sirmay Sándor gróf, cs. és kir. kamarás, Lobkovitz herceg tábornoksegéd, Szirmay József cs. és kir. kamarás, Wiplinger József lovag, Patzak Ferenc, Kröll Ferdinánd, Bilwin József I. másodosztályú kapitányok: Marek Sándor, Mierka Emil, péchujfalui Pécsy György.

Főhadnagyok: Cserhalmi Jenő, báró Wildburg Arthur, Schorsch Ferenc, Szibeneisz Géza, raggambi Fuch Ferenc, Kuapp Alfréd, sztankabermányi Sztankay Oszkár kamarás, györmörey és teóvári Györmörey Sándor, Scholtz Kálmán,

erdődi Pálffy János gróf, kamarás, Lichtenstein Imre, Holzwarth Károly, nagyvacsonyi Keresztes Arthur, semrey Semrey A'fréd, mérki Piller András, szentkátolnai Elekes Gábor.

Hadnagyok: tolnai *Festetich* Samu gróf, Fogarassy Alfréd, Ruzicka József, Cserhalmi Zoltán, Jacobs Ernő báró, Nyáry Ferenc gróf, Steinhuber Antal, székelyföldvári Szilágyi András, Teuber Vilmos, nemes Lux Antal, Jakabffy Loránt, Seemann Ferenc lovag, bányavölgyi Tost Aurél, Nyáry Sándor gróf és Lux János tisztihelyettes.

HIREK.

A Fehér Kereszt-egyesület

szervezkedése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 26.

Az aradi „Fehér-Kereszt”-lelencek egyesület női választmánya ma *Urbán* Ivánné elnökléte alatt ülést tartott, amelynek főtárgya a *Lacza* Endréné lelkes vezetése alatt megindított gyűjtésről való beszámoló volt.

A mai ülésen egészítették ki választás után a női választmányt, amelynek néhány új tagja már részt is vett a tanácskozásban.

Az ülésben *Urbán* Ivánné elnökléte alatt jelen voltak: özv. Abaffy Emilné, Dániel Gábris, Fritz Ferencné, Hegedüs Lászlóné, özv. Hudecz Ferencné, Kádas Kálmáné, *Lacza* Endréné, *Medveczky* Endréné, *Probst* Mihályné, *Tagányi* Istvánné, *Tagányi* Gusztávné és dr. *Tisch* Mór.

A napirend előtt *Lejtényi* Sándor titkár kegyeletesen emlékezett meg azokról a gyász esetekről, amelyek az egyület két vezető tagját: *Urbán* Iván védnök főispánt édes atyja, *Leitner* Ernő dr. igazgató-főorvost pedig neje elhunytával érte. A választmány a gyászolóknak jegyzőkönyvbe foglalt részvétét fejezte ki.

Ezután következett a télen át folytatott gyűjtésről való beszámoló, amelyet *Lacza* Endréné, a gyűjtőbizottság elnöke teljesített.

A gyűjtés a tagok nemes buzgókodása folytán kitűnően sikerült; az összeggyűjtött összeg 3192 kor. 64 fillér. *Urbán* Ivánné ivére ebből 969 kor. 04 fillér, *Lacza* Endréné ivére pedig 567 kor. 60 fillér jutott.

A választmány úgy *Urbán* Ivánnának és *Lacza* Endrénének, valamint az összes adakozóknak köszönetét fejezte ki.

Ezután a választmány új tagjaivá megválasztottak: özv. *Kabdebó* Béláné, ifj. *Kintzig* Jánosné, dr. *Köpf* Jánosné, *Probst* Mihályné, özv. *Feldmann* Györgyné, dr. *Tisch* Mórné, *Bárdy* Kálmáné (Soborsin), dr. *Tagányi* Sándorné, *Farkas* Gyözőné és *Urbán* Péterné.

Ezzel a választmányi ülés véget ért.

— **A mintaszerű aradi adóügyi osztály.** Megirtuk a napokban, hogy *Ragány* János nagyváradi főszámvevő és *Lukács* Ödön, *Nagyvárad* város adóügyi tanácsosa a múlt héten tanulmányutat végeztek s megvizsgálták *Aradon*, *Szegeden* és *Temesvároson* a városi adóhivatal szervezetét, mert sehol az országban nem dolgozik adóhivatal oly nagy személyzettel, mint Nagyváradon. A tisztviselők beszámoltak tanulmányutjukról, még pedig — mint egy nagyváradi lapban olvassuk — avval az örvendetes eredménnyel, hogy *Aradváros adóügyi osztályában* sikerült olyan minta-hivatalt találni, amely szerint Nagyvárad adóügyi osztálya szervezendő lesz. A legmintaszerűbb adóhivatal — mondja a jelentés — *Aradon* van, ahol a számtisztek munkáját egy számvizsgáló bírálja felül részletesen, egy számvevő pedig felügyel az egész adóhivatal működésére.

— **Viszály a szász udvarban.** A szász királyi udvarban még mindig nincsen béke és nyugalom. Legujabban, a mint lapunknak táv-

iratozzák, a szász király és fia, a szász trónörökös között *komoly differenciák merültek föl* a trónörökös válópöre miatt. A trónörökös nagyon el van keseredve, *elhagyta a szász udvart* és Nápolyba utazott.

— **Az egyetemi ifjuság mozgalma.** Fővárosi tudósítónk sürgönyzi: Az egyetemi ifjuság ma már teljesen felhagyott a tüntetéssel s az egyetem és a műegyetem környékén a legnagyobb csend uralkodott. Az egyetem kapui még ma egész nap zárva voltak, de a technika rajztermei telve voltak hallgatókkal, akik szorgalmasan dolgoztak, hogy pótolják az elmulasztottakat. Délután 6 órakor a technika kertjében nagy gyűlést tartott az ifjuság, melyen tiltakozott a Nemzeti Kaszinó magatartásán.

Körülbelül ezerötszázan vettek részt ezen a gyűlésen. *Melha* Tibor és *Hoffmann* Ottó beszélték a gyűlésen s végül elhatározták, hogy *megvetésüket fejezik ki a Nemzeti Kaszinó* iránt s köszönetet mondanak a függetlenségi pártnak, mely az egyetemi ifjuságot támogatta és védelmébe vette. E köszönet kifejezésül szombat este a függetlenségi pártnak *lampionos fáklásmenetet* rendeznek.

Később, estefelé, mintegy öt-hatszáz egyetemi hallgató gyűlt össze és a Nemzeti Kaszinó ellen tüntetni készültek. Már verdesni kezdtek az ablakokat, füttyölni, abcugolni kezdtek, mikor megjelent a rendőrség. Erre egy pillanat alatt ki lett adva a jelszó:

— *Sétára!*

Erre az ifjak tüntető körmenetét alakultak át és járkáltak föl s alá körülbelül egy-két óráig. A publikum jót mulatott ezen a cselen, de a rendőrség nem léphetett közbe, s így baj nélkül ért véget a tüntetés. — A mai gyűléssel be is iejezték a tüntetésüket és holnap, pénteken ismét megkezdődnek az előadások, a melyek előreláthatólag mineen rendezavarás nélkül fognak tovább folyni.

— **Forrongás az orosz hadseregben.** *Szentpétervárról* táviratozzák: Az utóbbi időben az orosz hadsereg tisztikarában mind több büntetés történik „politizálás miatt.” A multkor *két tüzértisztet* tartóztattak le e miatt, s a közel napokban több más letartóztatás is várható. Ezek folytán a kormány a katonai főbírósiágokon felül külön *politikai bíróságot* létesít a hadseregben. A multkor a tisztek között proklamációt fedeztek föl, a mely az *abszolútizmust* támadja és az alkotmány megváltoztatásának szükséges voltát hangsúlyozza.

— **Egy volt főispán válópöre.** *Budapestről* táviratozzák: A budapesti törvényszék ma *Harkányi* Mariska bárónő és férje *Miklós* Gyula volt főispán között, hosszas válópör után kimondta a *válást*. A házasságból származott egy leánygyermekét az anyának ítélte a bíróság.

— **Felfüggesztés Apponyi távirata miatt.** *Békéscsabáról* írják, hogy *Sin* Sándor orosházi postaltisztet azért, mert gróf *Apponyi* Albert képviselőházi elnöknek *Veres* József országgyűlési képviselőhöz intézett táviratának a tartalmát *Bróss* Jánossal közölte, *Veres* József feljelentésére azonnal *felfüggesztették* s ellene a vizsgálatot megindították. Hogy a távirat mit tartalmazott, vagy milyen irányu volt, nem közli a tudósítás.

— **Kaas Ivor gyanúsításai.** A képviselőház keddi ülésén *Kaas* Ivor báró, a néppárt tagja a szocialistákról tett leleplezésében azzal gyanúsította a többki között *Aidinger* Jánost, Pécs város volt képviselőjét, hogy bizonyos rendjelszerzés érdekében közbejárt volna. — Most *Aidinger* János táviratban kijelenti, hogy *Kaas*nak reá vonatkozó állításai *valótlanak*, a mire levél útján részletesen fog nyilatkozni.

— **Utások a déli sarkról.** *Lidletown*-ból táviratozzák, hogy a *Discovery* délsarki hajó póthajója ma érkezett vissza délsarki felfedező útjáról. A hajó parancsnoka harmadmagával 94 kilométernyi távolságra haladt előre és a déli 80 szélességi és 163 hosszúsági fokon *szárazföldet talált*. A hajó parancsnokán kívül eddig még senki sem közelítette meg ennyire a déli sarkot.

— **A készfzetések megkezdése.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: A kormány legközelebb a képviselőház elé terjeszti a *készfzetések megkezdéséről* szóló törvényjavaslatot.

— **Halálozás.** *Bakos* Sándor budapesti elektrotechnikus, a kit mint jeles műszaki író is ismertek, 38 éves korában hirtelen elhunyt *Budapest*ben. A maga szakmájában oly ügyes volt, hogy több ízben külföldre is hívták, így *Hollandiába*, s utóbb *Londonba* a koronázás alkalmával rendezett nagyszerű villamos kivilágítások vezetésére. *Tenner* József, a Generáli biztosító társaság *aradi* főügynöke sógorát gyászolja benne.

— **Kétezer koronás alapítvány.** *Kozma* György mikalakai községi bíró abból az alkalomból, hogy a király őt a *Ferenc* József rend ezüstkeresztjével tüntette ki, *kétezer koronás alapítványt tett a mikalakai községi szegények felsegélyezésére* olyan kikötéssel, hogy az alapítványból, mikor kamataival négyezer koronára fog nőni, évenként a mikalakai községi szegényeket segélyezzék. *Kozma* György az alapítványlevelet tegnap mutatta be a vármegyének.

— **Budapesti diákok Aradon.** A székesfőváros VIII. kerületének hat osztályu polgári fiúiskolája 900 növendéke közül végleges megállapodás szerint mintegy 300-an öt napi tanulmányi kirándulásukban *Aradot* is megtekintik. A diákok igazgatójuk és tanáraik vezetésével április hó 6-án érkeznek *Aradra* és április hó 7-én indulnak el innét. A kirándulók többnyire szegény emberek gyermekei s ezért a tanulmányukhoz szükséges összeg többi részét gyűjtésekkel, hangversenyekkel szerezték meg. Az *Aradi Nemzeti Színház* igazgatója, *Zilahy* Gyula is nagyobb összeggel segítette a szegény tanulókat és ezek halálból április 6-án este színházunkban a felvonás közben kitűnően szervezett daloskörükkel mintegy 100—120 énekes 4, 5 és 6 szólamu karénekekkel kedveskednek a közönségnek.

— **Hajó katasztrófa az északi tengeren.** *Hamburgból* táviratozzák, hogy *Grundhausen* mellett az *Equity* angol hajó összeütközött *Johanne Körner* hamburgi vontató gőzössel. Az utóbbi *elsüllyedt*. A hajó kapitánya és két matróz a tengerbe veszett, a többieket megmentették.

— **Az ügyvédi kamarából.** Az aradi ügyvédi kamara dr. *Straittarius* Ágoston ügyvédet, Hát-szeg székhelylyel, az ügyvédi lajstromba felvette.

— **Egyikosság a korcsmában.** *Soborsinból* írják: *Toke* községben vasárnap a korcsmában mulatott több oláh ember. Az ivás alatt valamin *összeszólkoztak* s e közben egyik társukat, *Zsurkonyé* Manasziát úgy összeverték, hogy a kapott ütlegek súlya alatt *összeroskadt* s másnap *belehalt* sebeibe. A társait letartóztatták.

— **Tűz az aradi várban.** Tegnap délután a vár fasorjában a temesvári hid környékén ismeretlen módon tüzet fogott a fák alatt összegyűlt száraz fagyai. A tűz olyan gyorsan terjedt, hogy néhány pillanat alatt egész nagy földterület állott lángban. Az oltásban a katonaság vett részt, a vár környékén sok ibolyát kereső közönség tartózkodott, s ez szemtanuja volt a tűznek.

— **Rendőrelöl megfutott huszárok.** *Szegedről* táviratozzák, hogy az elmúlt éjjel 4—5 óra tájban egy paraszti legény táncmulatságról kísérté haza a szeretőjét. Utjukben négy huszár

állott elébük, akik közül kettő megfogta a legényt a gallérjánál és felszóltatták, hogy szeretőjét bizza rájuk. Mikor a lány megfutott, a bátor vitézek kardot rántottak a védtelen legényre, de mielőtt vér folyt volna, a láthatáron egy rendőr alakja jelent meg. A négy huszár otthagytott parasztleányt, parasztlányt és lélekszakadva kereset menedéket az éj sötétében.

— **Nyomorgó falu.** Nagyváradi tudósítás alapján mi is megirtuk, hogy Beél községben nagy nyomor uralkodik. Ezzel szemben lapunk beéli tudósítója most a következőket írja:

Beélben a már évek óta nem tapasztalt jólét uralkodik. Vásárjai és heti piacai oly nagyszabásúak és az egész járás részéről oly látogatókat, mintegy közelben fekvő helységben sem. Némely heti vásárján 400—500 m. m. gabona behozatal is van s így merő abszurdum azon állítás is, hogy az itteni föld kavicsos és nem terem semmit.

— **A miniszter rokona.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: Ma délután a Ferenc József hidról egy elegáns urileány a Dunába ugrott. Az arra járók észrevették és sikerült a leányt még élve kimenteni. Kihallgatása alkalmával elmondta, hogy Borza Róza a neve és tanítónő; a halálra való elhatározásának okát nem akarja megmondani. Az öngyilkosjelölt előkelő családból származik s rokona egyik miniszterünknek.

— **Tüzek egy erdőben.** Borossebesi levelezőnk írja: A zöldési uradalomhoz tartozó szaturói erdőben az utóbbi időben mind gyakoribbakká váltak a tüzesetek, a minek folytán az uradalom a borossebesi főszolgabíróaságtól hatósági intézkedést kért.

— **Emberölés betörés közben.** A fővárosi bűnrövidítésében nem közönséges esete történt ma. A mint lapunknak táviratozzák, Richnitz Emil kovácslegény a külső váci-ut egyik munkásházába betört s az ép dolgozó munkások holmiját el akarta rabolni. A betörést azonban észrevette a házmester és utját állta Richnitznek. A betörő erre revolverével háromszor a házmesterre lött, a kit halálosan megsebesített. A gyilkost elfogták.

— **Tévedés miatt a halálba.** Pozsonyból táviratozzák, hogy Dogoniczky Lajos péksegéd ma revolvert véve magához, bosszút akart állni hűtlen kedvesén. Mikor kedvesére rá akart löni, a golyó célt tévesztett és egy Hutecz nevű munkásnőt sebesített meg. A péksegéd erre önmaga felé irányozta a fegyvert és egy lövéssel véget vetett életének.

— **Öngyilkosság.** Szand János glogováci lakos tegnap a lakása ajtószárára felakasztotta magát s mikor a házbeliek észrevették, már halott volt. A szomszédok állítása szerint Szand életuntóságában követte el az öngyilkosságot.

— **Robbanás egy gyárban.** Nürnbergből sürgönyzik: A neumüblü Eiermann-féle alumínium- és bronz-gyárban tegnap robbanás történt. Kilenck munkás súlyosan megsebesült, még pedig négyük halálosan. Az épület is nagyon meg rongálódott.

— **Eltűnt leány.** Az aradi főszolgabírói hivatalban özv. Szefcsik Józsefné bejelentette, hogy leánya, Szefcsik Mária szolgálóleány régebbi idő óta eltűnt hazuról s azóta hírét se hallják. A leány eltűnése előtt Aradon szolgált, 17 éves, közepes termetű, szőke, piros arcú nő.

— **Az első nap.** Szokott jelentőségén felül emelkedik a holnapi péntek a hetivásárok sorában, mivel egyúttal a tavaszi vásár kezdetét is jelenti. Hisszük és reméljük, hogy mindama várakozások, melyeket kereskedőink a vásár sikeréhez fűznek, teljesedésbe fognak menni. Igen nagy előkészületeket tett ezúttal Porter Vilmos Nagy Aruháza, a Szabadság téren. Az összes osztályok telve vannak újdonságokkal; az áruház tekintettel van a közelgő husvét ünnepekre is. A vidéki közönség már most mindent megtalál az áruházban, ami őt az ünnepek szempontjából érdekli, a cipőtől, a fehér-

neműtől kezdve egészen a husvétii öntözőkig, nyulakig és tojásokig s ezekben a forgalmas napokban a közönség figyelmébe ismét teljes erővel fog az Aruház felé fordulni. Az Aruház a mely mindenkor a legszolidabb elveket követi s vevőinek teljes kielégítésére törekszik, bizony, minden tekintetben meg is érdemli a pártfogást.

— **Minden pontos embernek gondoskodni kell,** hogy szép látogató jegyei legyenek. Ajánljuk e célból az „Aradi Nyomda Részvény Társaság” nyomdáját, hol a névjegyek legújabb betűkkel csinosan, tetszés szerinti gyorsasággal készülnek és az ára 100 darabnak csinos dobozban 2 korona.

— **Minden nőnek tudni kell,** hogy a párisi és bécsi kiállításon arany éremmel kitüntetett Balassa-féle valódi angol Ugorkatej azonnal eltüntet szepit, májfoltot és mindennemű tisztatlanságot az arcról és annak gyönyörű üdeséget, fiatalosodást kölcsönöz, kar tehát varni, mindenki vegye meg még ma. Ara 2 korona, hozzá való ugorka szappan 1 kor., 3 drb. 2 kor., 40 fill. Poudre 1. 20 és 2 kor., Kapható Balassa Kornél gyógyszerárában Temesvár, Aradon Vojtek és Weisz uraknál, Földes Kelemen gyógyszerárában, Tabor Gyula gyógyszerárában Pécskai-ut 18, a honnan titoktartás mellett házhoz is lesz küldve. Tessék Balassa féle ugorkatejet kérni.

— **Dentolin fog-crème** a legkedveltebb fogszéplő. 1 tubus 50 fill. Vojtek és Weisznál, Aradon.

— **T. Üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papírkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265. sz.) képviselősséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x— Mindenki tudja,** hogy a *Mauthner-féle* impregnált takarmányrepa-mag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbakkal, készletei a legnagyobbak és arai igen olcsók.

— **x— Utazások Olaszországba és a Rivierára,** melyeket Propper N. János igazgató „Keleti Utazási Iroda”-ja (Budapest, Sándor-utca 30/B., I. em.) rendez s melyekben tetszés szerint egyedül is vagy társaságban utazhatik bárki, az eddigi jelentkezések által biztosítva vannak. Ezúttal a legelőkelőbb magyar uri családok jelentkeztek és pedig úgy Róma—Nápoly—Capri—Sorrento—Pompei, miként a Vence—Milano—Genua—Montenó—Mte-Carlo—Nizza utirányra. A rendkívül mérsékelt árak, a kényelem, melyet Propper igazgató utazásai a résztvevőknek nyújtanak, indokolják e vállalatnak napról napra növekvő népszerűségét. Egy egy utirányra a társasági utazásoknál legfeljebb 25—30 vétetik föl. Csakis ily korlátozás biztosíthatja az utazás kényelmét. Aradon felvilágosítással szolgál Révész Nándor, könyvkereskedése Szabadság-tér 20. telefon 265.

— **x— Az aradi takaré- és segély-egylet** mint szervezetet Petőfi utca 1. sz. az 1908 ik évben a 22 ik évtársulatot nyitotta meg. Ki egy törzsbetétre hetenkint 50 fillért fizet. 6 év után 156 koronát takarít meg magának és az üzlet eredményéből is megfelelő haszonban részesül. Az egylet tagjainak olcsón hitelt nyújt. Beiratkozni lehet naponta: d. e. 9—12 ig d. u. 3—5 ig. Folyó évi február hó 9 től kezdve mindenkor délután 3—5 ig a felszámolás alatti 16 ik évtársulat egy törzsbetétéért 156 koronát és 20 korona osztalékot fizet.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Az átjáróház csalója.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 26.

Az aradi járásbírósnál ma érdekes csalási ügy volt tárgyalásra kitűzve. A vádlott azonban, Schreyer Sándor, aki itt Aradon városrosszerte ismeretes személyiség, a tárgyalás elől megszökött és jelenleg Budapesten tartózkodik. A közlebbi címét még nem ismeri a rendőrség.

Érdekes az ügy azért, mert egy átjáró ház, melyet a magyar nyelv „durch-hauz” néven fogadott el és ismer, mint bűnügyi objektum szerepel benne. Schreyer Sándor, akinek százféle foglalkozása közül a legállandóbb a rikkanci működése, elég ügyesen használt fel

egy átjáró házat, hogy becsapjon egy kereskedőt.

A büntetőügyi iratokból a következő tényállás derült ki:

Daimel Lajos fűszerkereskedő Asztalos Sándor utcai üzletébe 1908. február 23-án beállított Schreyer Sándor és három kiló nyerskávét és egy üveg konyakot kért.

A kereskedő, aki ismerte Schreyert, s tudta róla, hogy sikkasztásért és csalásért már három ízben volt büntetve, bizalmatlan volt, s mikor Schreyer kijelentette, hogy egy barátjának kell az áru, a kereskedő éppen nem akarta oda adni a kért dolgokat. De aztán meggondolta a dolgot és átadta a kávé és konyakot Panadán Simon nevű tanulójának, akire ráparancsolt, hogy csak pénz ellenében adja át a konyakot. Schreyer ebben megnyugodott és elment a fiuval a Halász utca 6. számú ház elé, s ott elkérte az árukat, hogy ő felviszi és majd lehozza a pénzt.

A fiu át is adta az árukat, s várt-várt Schreyerre és a pénzre. Elmult egy óra és Schreyer nem jelentkezett.

Később a rendőrségen derült ki, hogy Schreyer az átjáró ház elé vezette a fiut s az egyik kapun be, a másikon pedig kiosont. A kereskedő 8 korona 60 fillér kárt szenvedett s az ügyészrségi megbízott család vétsége miatt vádat emelt Schreyer ellen.

A furfangos csaló azonban, mint már említettük, tovább állt. Az aradi ügyészrségen még egy csomó bűnügy várja vádlottját, Schreyer Sándort.

§ **Változás az aradi kir. ügyészrségnél.** Dr. Radó Károly kir. ügyészrségi megbízott, kit három évi sikeres működéséért az igazságügyminiszter több ízben elismerésben és külön jutalmazásban részesített, ügyvédi elfoglaltsága folytán az állásáról leköszönt. Helyébe az igazságügyminiszter dr. Vannay János aradi ügyvédet az aradi kir. ügyészrség kerületébe ügyészrségi megbízottul kirendelte. A kirendelést a hivatalos lap szerdai száma közli.

§ **Egy plébános rágalalmazási pöre.** Szekrényi Lajos magyarbányai róm. kath. plébános az ottani községi iskolaszék ülésén Geiringer, Benos és Halmágyi mérnökökről azt állította, hogy a földjét elopták, mikor a dűllőutakat és mesgyéket kijelölték. E miatt a mérnökök rágalalmazásért följelentették a battonyai járásbírósnál, mely hosszas és költséges szakértői szemléket is foganatosított, hogy megállapíthassa: kinek van igazsága, a papnak vagy a mérnököknek? Folyó hó 23 án végre ítéletre került a sor mely a mérnököknek adott igazat, bűnösnek mondván ki a plébánost a rágalmazás vétségében s azért, súlyosító körülmények vége a vádlott magas értelmiségét, enyhítőnek, hogy szép, régi fásora esett a mérnökök munkájának áldozatul s e miatt volt fölháborodva, 180 koronára pénz büntetésre ítélte s kötelezte a körülbelül 1000 koronára rugó költségek viselésére. Az ítélet jogerős.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

A kereskedelmi kamara ülése.

— Meghívó. —

Az aradi kereskedelmi és iparkamara április hó 1-én (szerdán.) délután 5 órkor saját székházában (Nagykörut 11. szám.) lévő nagytermében teljes ülést tart.

A napirend tárgyai:

Elnöki közlések. Titkári jelentés. A kereskedelmiügyi m. kir. miniszter leirata a gyoroki házipar fejlesztésének ügyében. Ugyanazon miniszter leirata a berni nemzetközi vasúti egyezmény netán szükségesnek vélt módosítása és kiegészítése tárgyában indokolt javaslat tételé

iránt. Ugyanazon miniszternek véleményét kéri leírata az Aradvármegye által a *kéményseprő iparról* alkotott szabályrendelet módosítása tárgyában. Ugyanazon miniszter leírata a Szarvas község által alkotott vásári és piaci helypénzdíjszabályzat véleményezése iránt. Ugyanazon miniszter leírata a Battonya községben tartani szokott orsz. vásárok időtartamának kért meghosszabbítása felől véleményadás iránt. A válasz és közoktatásügyi miniszter iparoktatási főigazgató megkeresésére a tanonciskolai tanítók részére rendezendő *rajztanítói tanfolyam* támogatására segélyadomány iránt. Az aradi m. kir. pénzügyigazgatóság átirata jövedéki kihágási ügyben adandó szakvélemény iránt. Arad sz. kir. város tanácsának véleményét kéri átirata Pozsony sz. kir. város felterjesztésére a *cukorkontingensről* szóló törvényjavaslat ellen. Arad sz. kir. város főkapitányának megkeresése a *vasárnapi munkaszünetéről* szóló törvény módosítása érdekében Pozsonyvármegye közönsége által tett felterjesztésének véleményezése iránt. Ugyanannak kétrendbeli iparkihágási ügyben véleményét kéri átirata. Békésvármegye alispánjának átirata, melylyel véleményezés végett átteszi Füzesgyarmat község képviselőtestületének a házalás eltiltása tárgyában hozott határozatát. Ugyanannak átirata a Mezőberény község képviselőtestülete által az eddigi kéményseprői kerület fenntartása tárgyában hozott határozat véleményezése iránt. Ugyanannak átirata a körösladányi, tótkomlói, vésztői, füzesgyarmati és szeghalmi vámos utakra engedélyezett vámszedési jog meghosszabbításának véleményezése iránt. Ugyannak átirata iparkihágási ügyben adandó véleményét. *Gyula* város tanácsának átirata a *gyulai ács és kőműves iparosok és segédek* által a munkaidő megállapítása és tanoncok alkalmazása tárgyában benyújtott kérvény felől vélemény nyilvánítás iránt. Társkamaraí átiratok: a) a budapesti, debreceni, kolozsvári s szegedi társkamaraék a *kamaraí illeték-nyilvántartás* ügyében; b) a debreceni a *kézi zálogkölcson üzleteket* terhelő bélyegkötelezettség eltörlése és az állami zálogházak üzletének vidéki fiókok felállítása útján az egész országra kiterjesztése tárgyában; c) ugyanazé az ipartestületektől adóköveti célokra követelt kimutatások ellen; d) ugyanazé a nyílt üzlethelyiséggel bíró kereskedőknek a heti vásárok látogatásától való eltiltása érdekében; e) ugyanazé a *szesz* hordók hitelesítésének mellőzése ügyében; f) a fiemelé az ingyenes váma-hitelezés fenntartása érdekében; g) a szegedi a tengeri szabadhajózást űző magyar kereskedelmi hajóknak, valamint tengeri hajók építésének állami segélyben és kedvezményekben való részesítéséről szóló törvényjavaslat kiegészítése tárgyában; h) ugyanazé a 8 és 4 frtos aranyérmeknek a forgalomból kivonása iránt; i) a miskolci a felső kereskedelmi iskolák tanulóinak egy éves önkéntességi joga érdekében. Az aradi kereskedők körének átirata az aradi vasuti állomáson szedett fel- és lerakási díjak, továbbá értékesítő kézbesítési díj eltörlése céljából teendő lépések iránt. Az orosházi kereskedelmi csarnok átirata a *piaci helypénzeknek* a községbe vezető utakon felállított sorompóknál való szedése ellen.

Budapesti árú- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, március 26.

Déltűzés. Buzakínalát mérsékelte, a vételkötő korlátozott. Nyugodt irányzat mellett 19,000 métermázsa került forgalomba változatlan, közben néhány fillérrel olcsóbb árakon. Egyéb gabonafajták változatlanok. Időjárás szép.

Estitűzés. Berlin 1/2 magasabb, páris 10-el olcsóbb.

Zárlat 12 órakor:

Buza áprilisra	7.43 — 7.44
Buza májusra	7.36 — 7.37
Buza októberre	7.43 — 7.44
Rozs áprilisra	6.37 — 6.38
Rozs októberre	6.41 — 6.42
Zab áprilisra	6.01 — 6.02
Zab októberre	6.01 — 6.02
Tengeri májusra	6.17 — 6.18
Tengeri júliusra	6.23 — 6.24
Repce augusztusra	11.85 — 11.95

Zárlat 5 órakor:

Buza áprilisra	7.44 — 7.45
Buza májusra	7.37 — 7.38
Buza októberre	7.44 — 7.45
Rozs áprilisra	6.55 — 6.56
Rozs októberre	6.40 — 6.41
Zab áprilisra	6.01 — 6.02

Zab októberre	6.18 — 6.19
Tengeri májusra	6.24 — 6.25
Tengeri júliusra	6.24 — 6.25
Repce augusztusra	11.85 — 11.95

Zárlat 6 órakor:

Magyar hitelrészvény	689.50
Magyar hitelrészvény	749.50
Lezártbank részvény	482.50
Rima-Murányi vasút részvény	485.—
Centrak-magyar államvasuti részvény	692.76
Köszti vasút	618.—
Városi villamos vasút részvény	318.—

Szesz üzet.

— Március 26. —

Mai jegyzésk: Készárú nagyban nyers szesz 116 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 18 korona, kicsinyben 130 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.

Szérlési molák: 13:30—13:— korona mmászhánként.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti árú- és értéktőzsde.

Budapest, március 26.

Magyar aranyjárdék 4%	121.25
Magyar koronajárdék 4%	99.50
Magyar arany 4 1/2 %	93.10
Magyar ezüst 4 1/2 %	—
Magyar keleti vasút	—
Magyar földterhermentesítési kötvény	99.50
Magyar italmegváltási kötvény	—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	99.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	200.—
Értéktőzsdei és szegedi kölcsön	158.75
Centrak papírjárdék	100.50
Centrak járdék ezüst	100.50
Centrak járdék arany	121.50
Koronajárdék	101.—
1900-iki államsorsjegyek	154.—
Centrak-magyar bankrészvény	1598.—
Magyar hitelbankrészvény	750.50
Centrak hitelbankrészvény	690.25
Centrak-magyar államvasút	693.75
9 frankos arany (Napoleonkor)	19.08
Émet birodalmi márka	117.05
London	239.90
Paris	95.40
10 márkás arany	23.42

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1902. évi október hó 1-4-éi. —

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Magyarváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személyva. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 4.45	Személyvonat d. u. 3.33
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinról délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.07	Gyorsvonat délután 4.06
Radnára délután 7.23	Személyvonat este 8.57
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 7.10	Személyvonat reggel 8.33
Személyvonat d. u. 4.11	Vegyesvonat este 7.06
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahoncsról szm. r. 8.08
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Gurahoncsig szm. du. 4.30	Személyvonat este 6.56

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

B. F. Gáj. Hasonló dolgokat telefonon kérünk azonnal mert híreket, melyek hétfőn estek meg, pénteken nem közölhetünk.

A KIADÓHIVATAL ÜZENETEI.

Purimbál rendező ége Gurahonc. A beküldött felülfizetések közlése 4 koronába kerül.

M. I. G. Nagykamaras. A kívánt kedvezményt beszüntettük, mert az nem vált be, és úgy az előfizetőknek mint nekünk csak kellemetlenséget okozott.

NAPIREND.

Március 27. Péntek. Róm. kath. naptár: Rupert. — Protestáns naptár: Rupert. — Görög-keleti naptár (március 14.): Benedek. — A nap két 5 óra 33 perckor, nyugszik 6 óra 6 perckor.

Köcsény-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 1/2—12 1/2 óráig; kedden, esütőkoron és pénteken délután 1 1/2—2 1/2 óráig; vasárnap és ünnepekön zárva. Helyiség: Erekye-museum helyisége mellett Klésterem

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratát szerint a mai napra a következő időjárás várható: Bonyhe, száraz.

Kerpel Izsó

könyv-, papir-, zenemű-kereskedése, kölcsönkönyvtára és antiquariuma

Aradon, Andrássy-tér 20. sz. (Fischer Eliz-palota.)

Mivel új üzlethelyiségem óriási méretei lehetővé tették, hogy papír és írószer áruimat nagy mennyiségekben, a legközvetlenebb gyári forrásokból szerezzem be, — nemcsak a szakmába vágó minden cikk készleten tartása által, de olcsóság és az áruk kitűnő minősége tekintetében is, valóban **meglepőt** nyújthatok.

Hogy az irodák szükségletének is minden irányban teljesen elegendet tehessenek, megszereltem

Posner Károly Lajos és fia

a főváros legelőkelőbb üzleti-könyv gyárának teljes bizományi lerakatát, úgy, hogy mindazon irodák, melyeknek évek ho szu során át a legjobbnak elismert **Posner-féle** üzleti könyveket minden alkalommal Budapestről kellett hozatniok, — ezentul nálam bármely méretű **Posner-féle üzleti könyvet**, (a legnagyobbakat is) eredeti gyári árakon kaphatják, minden nyújtható előny megadása mellett.

Ugy ügyvédi, mint kereskedelmi és gyári irodák, valamint bankok és takarékpénztárak szives figyelmébe batorokodom ajánlani, hogy miután most irodai szükségleti cikkek nálam teljes választékban vannak raktáron és azokat valóban versenyarakkal árusítom, — évente nagy megtakarítást eszközölhetnek, ha **irodai szükségletüket** nálam szerzik be.

Festőminták nagy választékban, úgy eladásra, mint kölcsönzésre. **Aquarell és olajfestékek** a legfinomabb minőségben. Gyönyörű képek, **olajfestmények, új és régi aczél és rézmetszetek**, divatos szép rámakban. Új és használt hangjegyek jutányos árakon. Minden zenemű-ujdonság raktáron. A nálam vásárlandó zeneművek üzletemben, az ott lévő zongorán átjátszhatók.

Egyben van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy

15,000 hangjeggyel zenemű-kölcsöntárt nyitottam.

Havi bérlet 2 korona, vagy hangjegyenként 20 fillér. Vidéki bárók is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

Előnyös, nagyobb könyvtárvételek folytán üzletem **antiquár osztályában** regények, **díszművek, szakmunkák**, továbbá egész francia és angol könyvtárak igen jutányosan szereshetők be. Végül a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlom

60,000 kötetes

kölcsönkönyvtáramat,

a melyet ismét több száz kiváló új művel szaporítottam s a melyet az eddigi helyiségből az új üzlethelyiséggel kapcsolatos külön nagy terembe helyeztem át. Bejárat a kölcsönkönyvtárba az üzleten, a Fischer-palota kapuján át és a Batthyány-utca felől is.

Minden törekvésem oda irányul, hogy a m. t. közönségnek előnyöset, újat nyújtsak és szolid árak, valamint figyelmes kiszolgálás által nagybecsű bizalmát kiérdemeljem.

Szives pártfogást kér

kiváló tisztelettel!

118

Kerpel Izsó.

Köszönetnyilvánítás.

Margit leányunk elhalálozása folytán bennünket ért sulyos csapás alkalmából jóakaróink részvétellel voltak irántunk.

Jóságukért fogadják soha el nem múló hálánkat.

Arad, 1903. márc. 26-án.

757 **Vollák József és neje.**

Nemzeti színház.

Bérlétszűnet.

Páros.

Penteken, 1903. évi március hó 27-én:

KÜBY KLÁRA mint vendég:

Katalin.

Bredeti operette 3 felvonásban. Irta: Dr. Böldi Izor. Zenéjét szerzette: Fejér Jenő.

SZEMÉLYEK:

H. Katalin	Singhoffer V.	Iwanoff Alexis	Németh J.
Gróf Guracky	Szabó József.	Chevalier	Polgár S.
Buranoff Iván	Győre Alajos.	Duplessis	Küry Klára.
Sunderland	Tukorai L.	Anica	Szilassey J.
Troikofi Fedor	Sarkadi A.	Gregor	Juhász S.

Kezdete este 7 óra föl órákor.

CSARNOK

A kereszt-öltés.

Irta: Sztrian.

(Vége.)

„Egy tikkasztó júliusi estén volt. kint a keriben sűrűn repülgettek a szent János bogarak, egy pár nappal a maga hirtelen történt elutazása után, szólalt meg egyszerre Zsuzsa nénem.”

„Te talán nem is tudod, fiam Ágnes, milyen boldogság az, amiben tégedet edes apád részesít! Tanulhatsz, maholnap a magad gazdája leszel, tetteidnek bírója, a magad urad, parancsolód. És akibe egyszer te bele fogsz szeretni, az ember kell, hogy legyen a talpán, egész ember. Tégedet nem fog elcsábítani egy kun-kora bajusz, egy pár szerelmesen villogó férfiszem. Nem a párbajhősben, a délceg lovasban fog megakadni a te szemed — a lelket fogod nézni, a becsületes, kötelességtudó embert, akinek te nem leszel egy pár hónapon keresztül esztelenül imádott, örvényben dőlgetett hites szeretője — hogy azután koporsód zártáig eszereimes pár hónap kedvéért eltűrt, alázatos hitvese légy.”

„Akinek nem szabad, hogy legyen szeme, hogy lásson, sem füle, hogy halljon, sem szíve, hogy fájjon, fájjon a megszakadásig; de hangtalan, szóltan, néma csendben.”

„Mert a mi körülünk leányaihoz, asszonyaihoz nem illik az éles, a hangos szó; nem a veszekedés, nem az, hogy észrevegvük, ha csálnak, ha lopnak. Azt nekünk el kell tűrnünk, de észrevenni, mivelhogy illetlen: nem szabad.”

„S mert nem tanultunk semmit, amivel lelkünket elkábitathatnók, eszünket elfoglalhatnók, mert nekem még gyermeket sem adott az Isten, hát ifjuságom divatos kézimunkájánál: a keresztöltésnél egyéb vigaszom nem maradt.”

„Ez a szönyeg mappája életemnek. Kezdetem, mután letettem az utolsó reményről, mikor tudtam, hogy gyermekem nem lesz.”

„Hogy miért nem olvastam? Az én időmben, fiam, regényről egyebet asszonykézbe nem adtak. A regényekre, ahol mindig csak vágyról, szerelemről, boldogságról van szó, ráuntam, vagy tán lájtak is, már nem tudom, hogy volt. Komoly, tudományos könyveket pedig nem tudtam megérteni, mert nevelésem olyan volt amilyen.”

„Megtudom én neked mutatni itt e szönyegen, edes fiam Ágnes, mivel mikor csalt a bátyád. Mikor ezt a fehér agarat himezttem, járta másodszor bolondját Sebess Dénesnével és mivel az nagyon szerette a szafirköveket, hát

nekem is olyan karperecet vett, amilyent neki. Olyan nyakkötőt himezttem a fehér agarának: kékkövet. Amikor a sárga lovon himezttem, sürgönyözte Bandit maga után Blankenbergbe Daruváriné. Éjjel jött a sürgöny, hát úgy sietet el az én jó uram fogatni, hogy még elérjen az aradi gyorsvonathoz hajnalba, hogy még a hívó sürgönyt is itt felejtette. Hozott aztán nekem egy olyan csodásan szép gyönggyűrűt, hogy a megye csodájára hozzám jár, ha meglátja. Párja még most is megvan Daruvárinénál. Azért varrtam gyöngyös csótárt a sárga lónak, ami elég furcsa agarászat. Nem ügyelt azonban senki arra, hogy én mit művelek. Hiszen megszokták, hogy én ne lássak, ne halljak, hogy azt bizony elgondolni nem tudták, hogy érezek.”

„Hogy bátyádnak miért nem szoltam, kereded, Ágnes? Hát mert nem tudtam szólni. Igen fiatal asszonyka voltam, amidőn férjem nekem azt mondta: Siró asszonytól ijesztebb valami nincsen a világon. Én meg mindig attól tartottam, hogy sirva fakadok, ha egyszer kezdem szívem fájását férjemnek kitárni.”

„A végén is — mégis csak hozzám tért mindig vissza pihenni, ha bármelyikre ráunt szép asszonyai közül, mindenkor az én oldalamon pihent meg, és mindig, mindenkor azt hajtogatta, hogy én voltam mindvégig az ő legjobb barátja. Hát ez is csak valami volt, Ágnes!”

„Fájt? Hogyne fájt volna! Nektek az már soha többé úgy nem fog fájni; a ti életek nem csak a szerelemre van berendezve, van abban hely komoly tanulásnak, törekvésnek, tudásnak is.”

„Kevesebb helye lesz életekben a szerelemnek, de kevesebb a fájdalomnak is. A ti fájdalmatokat nem a keresztöltés fogja kiába gyógyítani akarni, hanem gyógyítani fogja a komoly, a felelősségteljes munka. Ti nőni fogtok fájdalmatok által, nem sülyedni, mint mi. Azt fogjátok mondani: Már nem szeret? Jó; de meg fog becsülni munkámért! A miszerény kis kakuknotánk ellenben így hangzott: Már nem szeret? Jó; megcsalom! És amelyikünk nem is cselekedte meg, kísértésbe jött bizony az is olykor.”

„Hagyjam neked e szönyeged, Ágnes fiam? Nem ígerek. A radnai szent szűznek adom, amiért hogy itthon, nálam, az én két ölelő karom között halhatott meg az én Bandim, és nem ütötte le a lábáról valamely düdős férj, szégyenszemre valahol az utzálon.”

„Először azért. Másodszor pedig e szönyegbe varrtam bele lelkem minden kínját, szívem minden fájását, úgy, ahogy én tudtam, régi módi szerint: keresztöltéssel. Nektek új lányoknak, doktorkisasszonyoknak az már csak egy kacagni való furcsaság. A radnai templom együgyű látogatói fájt szívvel jönnek oda gyógyulást könyörögni. Azok, a nagy szönyeged látva, meg fogják érteni, hogy abba a nagy darabba bele van varrva egy nagy fájdalom.”

„Furcsa tárgy? Az bizony az. De nem-e még furcsább a sok hiábavalóan oltott, a fájdalomtól eltekintve, üres asszonyéiet, a melyek egyikéről éppen e szönyeg tesz tanuságot?”

„Adok azonban, fiam, a szönyeg helyett egy jó tanácsot: csak olyan embernek légy te felesége, aki nem három vármegyé legdalisabb, legnyalkább legénye. Mivelhogy valaki az ilyen házasságot meg kell, hogy sirassa és ez a földadat rendszeren a feleségre háramlik.”

Igy volt, edes Molnár. És most megérte, hogy kikoszartam magat, most két éve, ha elmondom, hogy még mielőtt Zsuzsa nénem nekem ezeket elmondta volna láttam érkezését az nap, midőn engem megkérni jött. És láttam mikép üdvözölte jegyzőék szép Erzsike leányát.

A kis Erzsike a múlt héten men férjhez, elvette a falusi tanítót. Én? köszönöm, egyelőre nem, és addig nem, ameddig nem találom meg azt a férfit, aki nálamnál minden tekintetben különb.

Ha nem találom? Eltévészett életcél? Barátom, gyakorló orvos vagyok, egy pár garasnyi vagyonom is van, szegény ember mindig lesz akinek marékszám adhatok szívem fölőlségéből és valamikor csak meghalunk, akár szeretnek, akár nem, akár megsirattuk férjük hütlenségeit akár nem.

Szecésző? — Meglehet. Siet a vonathoz barátom? Erzsikének mit izen? Már nem tudja Erzsike tulajdonképpen ki volt? — Hát az a kis leány, akit midőn eljött engemet megkérni

a lépesdőkön oly gyöngéden ölelgetve megcsókolt!

Jó utat, Molnár, Isten áldja!

Igy váltak el egymástól utoljára Molnár Antal és Tibád Ágnes, hogy ki ki a maga vágya s meggyőződése szerint keresse és találja a boldogságot.

NYILTÉR.*

Alólirottak ezennel kijelentjük, hogy f. év március hó 17-én Knopek Jenő és Böhm Lajos urak között, úgy a nevezett napon a „purim“ bál alkalmával, mint az „Arad és Vidéke“ f. évi 67. számában közölt sértő cikkből eredőleg felmerült ügy a párbajszabályok értelmében lovagiasan elintéztést nyert.

Világos, 1903. március hó 24-én.

Valérián József s. k.

Angelina József s. k.

Bödy József s. k.

Adelmann Ferenc s. k.

mint Knopek Jenő ur megbízottai.

749

mint Böhm Lajos ur megbízottai.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek

Építészeti irodámat

szíves figyelmébe ajánlani.

Hivatkozással husz évi gyakorlatomra, mely időt több elsőrendű építési irodában töltöttem, bátorkodom magamat az építési szándékozó közönségnek becses pártfogásába ajánlani.

Ugy új házépítést, mint átalakítást, tartozást elvállalok.

Értekezni lehet vélem József főherceg-ut 10-ik szám. (Maffei-ház.)

Schön Károly,

597

vizsgázott kőművesmester.

Borbás Lajos,

szobafestő és mázó,

Arad, Weitzer János (volt Templom-utca 12.)

Ajánlja magát a nagyérdemű helybéli és vidéki közönség figyelmébe mindennemű szobafestő és mázó munkák elkészítésére, u. m.: cserézt és fényezést a leggyorsabbtól a legdicsőségesebb kivitelig jutányos árák mellett.

Szolid, pontos és lelkiismeretes munkák előállításáról a t. háztulajdonos és lakásbérletk biztonnáttnak.

358

Telefon 162. sz.

Ajánlok kitűnő minőségű szagtalan

fűtő kőszent,

darabos

légszesz pirszenet (koks)

kétszer mosott, valódi porosz

kovács kőszent,

rostált darabos

bükkfa szent,

50 kilós ólmozott zsákokban, házhoz szállítva, legjutányosabb árák mellett.

Reusz Mór,

Arad, Boros Beni-tér 12.

108

A rendelmenyek szállítása szigorú ellenőrzés mellett történik és a helyes súlyért jótállást vállalok.

* Az ezen rovart alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

APRÓ HIRDETÉSEK.**Egy jó forgalmu**

korcsma üzlet, teljes berendezéssel, jutányos áron eladó. — Bővebbet Szilárd-utca 3. 737

Ismeretlen szöke asszony.

Levelét soha sem láttam. Ugy látszik gondos kezek elrakták azt előlem. Sajnálatomra bővebbet itt nem közölhetek. Legyen kegyes írjon hivatalomba, mert nekem ez nincs módomban és nyújtson alkalmat, hogy jelen soraimat megmagyarázzam. 738

Kocsi, ló eladó!

Szép új sand'auffer, két kisebb fajta lóval, teljes felszereléssel 250 forintért eladó. Pollak József fűszer nagykereskedés Arad, Háltér 1. 756

Eladó

egy teljesen felszerelt Poni-fogat Bővebbet Glück Dezsónél Arad. Atezel Péter-utca. 755

Május hó I-ére kiadó!

Üzletnek, műhelynek alkalmas utcái sarok helyiség, lakással együtt kiadó. Bővebbet Aranykéz-utca 20 szám alatt az udvarban.

Váradi János

Órás, Arad Hunyady ezelőtt Fekete kutya-utca (a Hunyady kávéházzal szemben.)

Elad, vesz és szakszzerűen javít mindenféle órákat, végez e szakmába vágó műveleteket pontosan 2 évi jótállás mellett.

Raktáron tartok mindennemű aranyeműt, veszek tört aranyat és ezüstöt. 261

KUNTZL ERNŐ

építési vállalkozó

Aradon, Kossuth-utca 18. sz.

Elvállal mindennemű nagyobb és kisebb ács és közműves szakmába vágó új és javítási munkákat jutányos áron.

Két ház szállás-herkettel, 12 évig adómentes, Mihály-utca 103. sz. a. jutányos áron eladó. 357

5720—1903.

Hirdetmény.

A folyó évi február hónapban engedélyezett italmérések várható forgalmáról szerkesztett 5 darab összeírású jegyzéket az állami jóvedékről szóló 1899. évi XXV. t. cz. 17. § a és az erre vonatkozó utasítás 17. § a és az erre vonatkozó utasítás 17. § a értelmében 1903. évi márczius hónap 24 ik napjától számítandó 8 napra a város fogyasztási adófelügyelőség hivatalos helyiségében közszemlére azzal teszszük ki, hogy az ellen nem csak az érdekeltek, névszerint Ringeisen Lujza, Stern Árpádné, Koszta Péterné, Löwi Mór és Czako Lajos, hanem az ipartestület és kereskedelmi testület is nyújthat be 8 napon belül a fogyasztási adófelügyelőségnek észrevételeket.

Arad, 1903. évi márczius hó 7.

A városi tanács.

BLEIER L.

arany és ezüst műves

Aradon, Asztalos Sándor-utca 2.

Elvállal minden az arany, ékszerés és ezüstműves szakmába vágó új és javítási munkákat 40 fillértől kezdve pontos és gyors kivitelben jótállás mellett. — Raktáron tart mindennemű arany- és ékszerárakat. 372

Zongora készítő és hangoló ipar átheiyezés!

Van szerencsém a tek. közönség szíves tudomására hozni, hogy a fent nevezett iparomat

Deák Ferencz-utca 36. sz.

(Hirschmann-féle háza) helyeztem át, és a mai kor igényeinek megfelelően rendeztem be. 241

Szakszzerűen eszközök mindennemű javítást és hangolást helyben és vidéken. A tek. közönség becses pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel

Neumann Antal

zongora készítő és hangoló

Arad, Deák Ferencz-utca 36. sz. (Hirschmann-ház.)

KINTZLER ZOLTÁN

Gronomettar művítés és ékszerész

Arad, Andrássy-tér 20. (Régi Aréna.)

Kizárólag finom

óra és ékszer

kapható. 321

Pontos és szolid kiszolgálás!

Wolster Izsó

urfi szabó

Aradon, Szent Pál-utca 3. sz.

(szemben az Erdélyi kávéházzal.)

Elvállal, bármilyen mű urfi öltönyök mérték szerinti elkészítését a legjobb díjat és pontos szabás szerint a legjutányosabb árak mellett.

Javításokat és átalakításokat olcsón eszközöl 228

Vérpiros narancs

posta-kosár 3 koronáért bérmentesen kapható

Tamasdán Kornél

fűszer-, csemege és ásványvíz kereskedésében 236

Aradon, József főherceg-ut 12. sz.

Telefon 419. szám.

Bräuner Vilmos

díszfestő

Aradon, Kapa-utca 12 a.

Elfogad a dísz és szobafestésterén bármely munkák elkészítését, úgy mint

templom, termek, kastélyok, stb.

belső díszítését,

színházi díszletek és tájképek megfestését. 239

Vidéki munkákat pontosan eszközölök. — Vázlatokat és költségvetést kívántraingyen készítek.

Hirdetmény.

Az Aradi első takarékpénztár, Aradi ipar és népbank, Aradmegyei takarékpénztár, Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár rt. ezennel közönségre teszik, hogy

f. é. márczius hó 26-ik napjától kezdődőleg a betéti kamatlábat a következőleg állapították meg:

Az intézetek fizetnek:

1. Oly betétek után, melyek legalább 3 hónapig vannak az intézetnél elhelyezve 4⁰/₁₀-ot.

2. Oly betétek után, melyek 3 hónapnál rövidebb ideig vannak az intézetnél elhelyezve 3¹/₂⁰/₁₀-ot.

Az intézetnél elhelyezett régi betétekre nézve a most megállapított kamatláb f. évi május hó 1-ső napjától kezdődőleg lép érvénybe.

A 10⁰/₁₀-os tőkekamatadót a leszállított betétek után az intézetek sajátjukból fizetik.

Arad, 1903. márczius hó 24-én.

Aradi első Takarékpénztár, Aradi ipar és népbank, Aradmegyei Takarékpénztár, Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár rt.

741

Sebesy Ferencz

asztalos mester

tisztelettel értesíti a nagyjérdemű közönséget, hogy asztalos műhelyét

Arad, Deák Ferencz-utca 2. szám

saját házába helyezte át.

Uj otthonában a nagyjérdemű közönség szíves bizalmáért esedezik.

Kitünő tisztelettel

418

Sebesy Ferencz.

Zálogcédui ákat,

tört aranyat, ezüstöt és ékszer-tárgyakat készpénz fizetés mellett a legmagasabb árban vesz

DEUTSCH IZIDOR

órák és ékszerész

ARAD. TEMPLOM-UTCA

Minorita-palota.

Alkalmi vételek folytán legolcsóbb bevásárlási forrás!

Arad legnagyobb 75

óra és ékszer-raktára.

TELEFON 438

Eladó szöllő!

Aradhoz közel, igen szép fekvésű helyen

4000 tőkével beültetett

szöllő eladó.

Czim a kiadóban. 747

175—1903. g sz.

Árlejtségi hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a város részére 1903. évi május hó 1 től 1904. évi május hó 1-ig terjedő időre szükséges könyvkötő munkák elvállalása iránt folyó évi április hó 6-án d. e. 10 órakor árlejtsést tart.

Kikiáltási ár: Árjegyzék szerint. Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10⁰/₁₀-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtsésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtsés megkezdése előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtsési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtsési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtsést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeinek 1903. évi márczius hó 28-án tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Angel, s. k. aljegyző.

Kivételes árak a tavaszi vásár alkalmából.

Porter Vilmos Nagy Áruháza

Arad, Szabadság-tér.

Férfi-ingek.

	Forint.
Fehér sima	1.—
" " jobb minőség	1.20
" " D. sifonból	1.50
" " egész finom R. sifonból	2.—
" " redős	1.20
" " jobb minőség	1.50
" " R. sifonból	2.—
" " P.ké. puha mellet	1.50
" " egész finom	2.—
Gyermek ingek legjobb sifonból	1.—

Szines.

Fehér ing szines mellet	1.50
Egész finom	2.—
Végig szines francia Levantinból	1.50
Egész finom	2.—

Megjegyzés: Az ingek minőségeért és a feltétlen színtartósságért kezességet vállalunk.

Lábravalók.

Schroll-féle köperből	— 65
Francia szabás	— 90

Férfi harisnyák (zoknik).

Kötött fekete és egyéb színekben	— 25
" " egész finom	— 30—25
" " legfinomabb, rendkívül elegáns kivitelben, selyem csikkal vagy himzéssel	— 50
Tiszta florból	— 60

Kalapok.

Tavaszi és nyári férfi kalapok, minden színben, igen könnyű	1.20
Bur alakban	1.50
Puha kalap, magyaros forma	1.75
Finom nyulszőr kalapok minden divatformában	1.50
Fehér nyári kalap	1.50
Keménykalapok minden színben, elegáns alak	1.90
Finom angol nyulszőr	2.75—5.—
Gyermek-kalapok	— 75—1.50

Igen nagy választék gyermek és férfi sapkáiban.

Nyakkendő.

Tiszta selyem hosszú regatt és csokor	— 25
Széles Bolero-alak	— 50
Nemzeti színű hosszú regatt tiszta selyem	— 30

Divatos nyakkendőkben rendkívül nagy választék!

Férfi gallérokban 32 formát tartunk raktáron. — Gallér tuczatja 2 frt.

Szalmakalapokban

legnagyobb választék, eredeti angol formák.

Férfi keztyük.

Valódi prágai glaszé	1.—
Czérna	— 25
Selyem, flor és svéd utánzat	— 50

Női napernyők elegáns divatos színekben 1 frt 20 krtól 8—10 frtig igen nagy választékban.

10 korona vásárlásnál minden vevő életnagyságu ingyen fényképet kap, csupán a keretért térítendő meg 3 korona.

Czipők

	Forint.
Női czugos	2.50
Női kivágott czipő	1.40
Ugyanez norvégiai zergebőrből	1.75
Női félczipő lakkból, dupla keresztajtással	2.10
Sárga kivágott czipő	1.50
Női brünel czipő	1.50
Női félczipő 8 gombbal legfinomabb zergebőrből	2.50
Női magas francia zsevrő füzös czipő	4.50
Ugyanilyen gombos	4.50
Női füzös czipő zergebőrből	3.25
Női szürke félczipő	2.75
Női magas sárga czipők	2.80 tól 6.—

Férfi-czipők.

Férfi czugos	2.50
Finom borjubőr	3.—
Egész finom borjubőr	4.50
Valódi francia zsevrő füzös	6.—
Tükör bőr "Bersteiger"	3.50
Finom borjubőrből, magas sarokkal	3.50
Valódi box kalf füzös	5.50
Férfi sárga-czipő	3.75 től 6.50
Férfi lakk czugos	4.—
" " Bergsteiger	4.50

Gyermek-czipők.

Csecsemő-czipő minden színben	— 50
Minden színben, 5 éves gyermekig	1.— 1.20
Nyolcz éves gyermekig	1.50
Tizenkétéves gyermekig, jó patent-bőrből fekete és szines	1.95
Ugyanez legfinomabb	2.50

Női harisnyák.

Fekete kötött	— 25 — 30 — 35
" 8 as számú hausschild pamutból kötve	— 40 — 50
Szürke és bérszínű kötött	— 50
Atórt-czérna harisnyák	— 50
Szines női harisnyák, rendkívül elegáns mintákkal, hossz- és kereszt csikkal	— 40 — 50
Legfinomabb flor	— 75
Fekete szines himzéssel	— 50

Gyermek-patent-harisnyák

legjobb minőség.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
18	20	22	25	28	30	32	35	38	40

A gyulai és debreczeni kötött és szövött áru-gyárak raktára.

Zsebkendők.

Czérna batiszt szines és fehér alappal, igen szép minták, feltétlen színtartó, tuczatja	1.80
Egész finom batiszt fehér és szines, tuczatja	2.50 6.—
Vászonzsebkendők igen jó és elegáns dolgok tuczatja 90 krtól 6 forintig.	

Női ingek.

	Forint.
Jó pamut vászonból csipkével	— 60
Kitünő sifonból himzéssel	— 75
Egész finom diszitással	1.—
Jobb minőségű	1.20
Egész finom himzéssel D sifonból	2.—

Szines.

Francia levantinból	— 90
Francia batisztból	1.50

Színtartósságért, az ingek minőségeért kezességet vállalunk.

Női háló kabátok.

Egyszerű diszitással	— 80
Diszesebb jó himzéssel	1 frt 1.20
Fehér kabát szines himzéssel és ugyanez fehér himzéssel, egész finom minőség	1.40
Legfinomabb minőség, elegáns batiszt himzéssel, gyönyörű szabás	2.— 2.50

Alsó szoknyák.

Fekete klóttból, szines himzés	1.50
Egész finom minőség	2 frt 2.50
Legfinomabb minőség, különféle színekben klóttból, nyári posztóból, félselyemből, rendkívül elegáns kivitelben 3 fttől 5 frtig	
Fehér sifonból, himzéssel diszitve	1.50—4.50

Blúzok.

Kitünő zefirből	— 85
Finomabb	1.20—1.40
Valódi francia zefir elegáns divatszínekben	1.75
Francia köperből, legújabb minták	2.50
Fekete klótt blúzok	1.50—3.50

Batiszt és selyemblúzok szintén nagy választékban.

Övek.

Gyöngy-öv fekete és egyéb színben	— 30
Finom dublé, vagy moaré szalag, elől és hátul diszes csattal	— 50—75
Lili-övek csokorral és elegáns csattal több színben	— 80—1.20
Egész finom, high life divát-övek	1.50, 2.— 3.—

Derékfűzők (miderek.)

Alacsony és magas szabás, jó minőség	— 65 — 90
Valódi halcsonttal	1.50
Egész finom, rendkívül diszes	2.— 2.50

Ezenkívül Sida Jaco, Ideal, Traviatta, Radikal és Lona fűzők legnagyobb választékban.

Női keztyük.

Valódi prágai glaszé	— 90
Czérna keztyű	— 20—40
Selyem flor és svéd utánzat	— 40—50

Városi és megyei telefon

324.